

GLASILO DELOVNIH SKUPNO-
STI SESTAVLJENE ORGANIZA-
CIJE ZDRUŽENEGA DELA KME-
TIJSKO PREHRAMBENI KOMBI-
NAT S SEDEŽEM V PTUJU

naša POT

LETO IV.

OKTOBER, NOVEMBER 1977

ŠTEVILKA 10, 11

OB DNEVU REPUBLIKE

Praznovanje ob dnevu republike

Letos poteka že štiriintrideset let od zgodovinskih sklepov drugega zasedanja AVNOJ, ko se je 29. in 30. novembra 1943 na II. zasedanju AVNOJ proglasil za najvišje predstavniško telo narodov Jugoslavije med narodnoosvobodilno borbo.

AVNOJ, dotedanji politični organ narodnoosvobodilnega gibanja, je postal prvi evropski parlament v okupirani Evropi in ustanovljena je bila nova, revolucionarna vlada.

29. novembra običajno odpiramo tovarne, ceste, železniške proge. Slavimo, kot pravimo delavne zmage. Letošnji dan republike ni bil bistveno drugačen. Praznične dni socialistične samoupravne in neuvrščene Jugoslavije začenjamo vedno s ponosom in samozavestjo, ki dajeta potrebno zaupanje, da bomo vse naslednje 29. novembre doživljali podobno kot dosedanje.

Spominjamo se rojstva republike v ognju revolucije. Danes ustvarjamo družbo, ki bo dosledna tudi po

zmagi, ki bo sledila geslom in razglasom Partije in tistih dni, ko je začela mobilizacija za revolucijo.

Nastala je republika narodov in narodnosti Jugoslavije.

Spominjamo se dnevov pete državne konference KPJ, dnevov jubilejskega klica za vstajo, dnevov bitke za ranjence in Sutjesko, AVNOJ-a in novo rojene republike. To so bili dnevi prvih narodnoosvobodilnih odborov, v katere je prvič v svoji zgodovini ljudstvo volilo samo sebe, blizu težkih bojev, kjer je še obstajal zakon brezzakonja in strahotnih zločinov okupatorjev in domačih izdajalcev.

Naša, Titova pot je pot socialističnega samoupravljanja in graditve republike enakopravnih narodov in narodnosti, neuvrščenosti, miru in socializma ter sodelovanja med vsemi narodi sveta. To je pot, po kateri naša republika, uresničujoč svojo ustavo in zakon o združenem delu, že koraka v prihodnost vsega človeštva.

Proslava ob prazniku republike

V petek 25. novembra je bila v ptujski kinodvorani svečana proslava ob prazniku republike 29. novembru.

V imenu družbenopolitičnih organizacij je zbranim spregovoril Anton Taciga, predsednik konference sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj, ki je orisal pomen praznika in dosejanje uspehe v razvoju kombinata.

V kulturnem programu so sodelovali dijaki Srednješolskega zavoda iz Ptuja z recitalom in komorni moški pevski zbor iz Ptuja.

Sledil je govor predsednika skupnega delavskega sveta Kmetijskega kombinata Ptuj Janka Mlakarja, ki je med drugim pozdravil jubilate oziroma delavce, ki so zaposleni v kombinatu deset let ter jim zaželel tudi pri nadaljnjem delu veliko uspehov.

Za desetletno delo pri kombinatu so bile podeljene ročne ure naslednjim delavcem:

DE PRAGERSKO

Rozalija Jevšenak

DE TRNOVSKA VAS

Martin Petrovič

DE »OSOJNIK«

Mirko Strelec

TOZD FARMA PRAŠIČEV

Štefka Kostanjevec

Terezija Malek

Marija Vidovič

Zvonko Plohl

Ivanka Merc

OBROT KOOPERACIJA

Marija Čuš

Irena Zelenik

TOZD »SLOVENSKE GORICE«

Mlakar Martin

TOZD TEHNOSEKVIS

Forštnerič Konrad

TOZD TRGOVINA

Jože Tomanič

Anton Frančiškin

DS SS

Marija Goznik

Ignac Plajnšek

TOZD GOSTINSTVO »HALOŠKI BISER«

Marija Jurič

Marija Milošič

Janez Turkuš

TOZD PETOVIA

Stanko Novak

Ljudmila Trafela

Edo Zagoršek

Angela Forstnerič

Peter Roknić

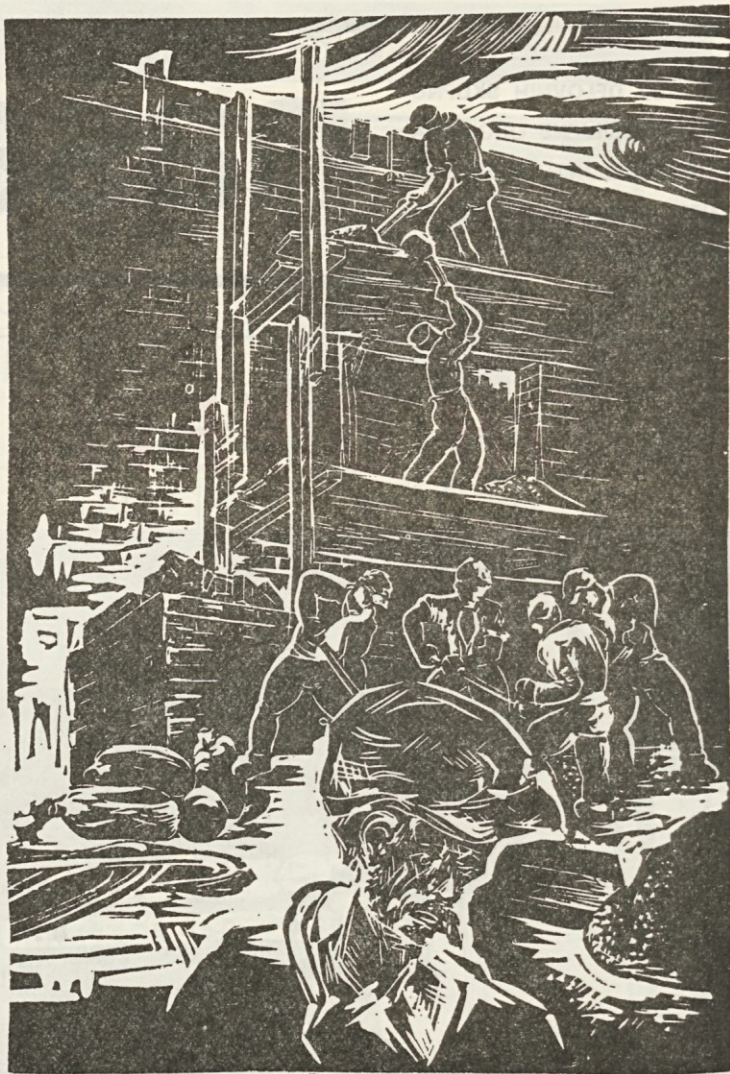
Franc Petek

TOZD TOVARNA MOČNIH KRMIL

Stanislav Zupanič

Po svečani proslavi so si udeleženci proslave ogledali jugoslovanski film *Ne nagibaj se ven*, ki obravnava sodobno problematiko zdomstva.

Jubilanti so se skupno s predstavniki TOZD zbrali v Ptujskih toplicah na svečanem kosilu.

B. Stojanović — Betoniranje

Leninov nauk in delo sta vtkana v revolucionarni boj naše partije, delavskega razreda in narodov Jugoslavije za socializem.

Val demonstracij in stavek proti lakoti in vojni pa je zajel tudi naše kraje. Še zlasti močno pa je to revolucionarno vrenje vplivalo na oživiljanje in krepitev delavskega gibanja, ki je skoraj povsem zamrlo po izbruhu vojne.

Zahtevo po pravičnem miru, ki jo je izoblikovala revolucionarna Rusija, je slovensko delavstvo še bolj povežalo z bojem za nujno ureditev svojih temeljnih in nacionalnih problemov.

Duh oktobra in Leninov nauk sta vplivala tudi na moderno zgodovino Jugoslavije in na naše revolucionarno delavsko gibanje. To je tudi pripomoglo, da so se dotlej samostojne socialnodemokratske stranke in druge delavske organizacije hitreje združile v Komunistično partijo Jugoslavije.

Na številnih mitingih in zborovanjih so delovne množice vzklikale oktobrski revoluciji in zahtevale, da delavci prevzamejo oblast in da zemljo razdelijo med tiste, ki jo obdelujejo.

V bojnih vrstah Oktobra so od prvih dni sodelovali tudi mnogi drugi borci Jugoslavije, na pomembnih vojaških in političnih položajih.

Jugoslovansko revolucijo bi lahko v mnogočem postavili ob stran zgodovinskemu pomenu oktobrske socialistične revolucije. Če je Oktober dokazal, da je mogoče uresničiti revolucijo v eni sami deželi, je naša izkušnja pokazala, da je nacionalizacija proizvodjalnih sredstev šele prvi korak k njihoveemu podružbljanju oziroma k popolni ukinitvi kapitalističnih lastninskih odnosov.

Narodi Sovjetske zveze obeležujejo šestdesetletnico oktobrske revolucije z velikimi uspehi v socialistični graditvi. Iz nekoč zaostale Carske Rusije je nastala pod vodstvom sovjetske KP visoko razvita socialistična država.

Tovariš Tito je ob šestdesetletnici oktobrske revolucije dejal, da se med našima prijateljskima državama — Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, se že leta uspešno razvija vsestransko in plodno sodelovanje na vseh področjih in da si narodi in vlada Jugoslavije želijo prijateljske in vsestranske stabilne odnose s Sovjetsko zvezo.

Ob 60-letnici oktobrske revolucije

Letos praznujemo 60-letnico oktobrske revolucije — zgodovinskega dejanja Lenina, boljševiške partije in ljudstva Sovjetske zveze, ko se je izkoriščani in brezpravni ruski proletarijat pod vodstvom Lenina in boljševiške partije uprl razrednemu zatiranju, vojni in bedi, prevzel oblast in začel graditi socializem.

Vojaškorevolucionarni komite pri Petrograjskem sovjetu delavskih in vojaških odposlancev je 7. novembra 1917. leta izdal naslednji razglas: »Začasna vlada je strmoglavljena. Državna oblast je prišla v roke organa Petrograjškega sovjeta delavskih in vojaških odposlancev, vojaškorevolucionarnega komiteja . . . «

Tako se je končal dolgoletni boj delavskega razreda vseh narodov carske Rusije za oblast, hkrati pa se je začelo novo obdobje graditve socializma.

S svojim prispevkom pa je oktobrska revolucija odločilno vplivala tudi na revolucionarni boj in dosežke delovnih množic Jugoslavije, pod vodstvom njihove avantgarde — komunistične partije.

Svet ZK SOZD

Položaj in odnosi SOZD Kmetijsko prehrambeni kombinat

Na razširjeni seji sveta ZK SOZD, ki je bila 17. oktobra 1977 so bila sprejeta naslednja stališča:

1. Svet ZK SOZD je ugotovil, da so bile pomanjkljivosti v delu vseh organov SOZD, ki so bili odraz objektivnih in subjektivnih vzrokov: registracija SOZD ni bila izvedena zaradi zakonskih ovir pri registraciji zadruga Pesnica; zaradi različne razvitosti posameznih delovnih organizacij, različnih kombinacij, organiziranosti agrokomplesa v regiji; neizvajanje sklepov delavskega sveta SOZD v posameznih delovnih organizacijah, na primer sistemizacija delovnih mest skupnih služb v SOZD; premala aktivnost strokovnih odborov oziroma posameznih članov v odborih.

2. SOZD Kmetijsko prehrambeni kombinat s sedežem v Ptujju ostane. Čimprej pa je treba realizirati sklepe sveta ZK SOZD.

3. Vzpostavijo se dohodkovni odnosi znotraj in izven SOZD ter se opravi delitev dela.

4. Z ozirom na primarno kmetijsko proizvodnjo in predelavo, katere glavne dejavnosti sta v obstoječem SOZD, je potrebno funkcijsko okrepiti in povezovali s plasmajem preko ustreznih asociacij.

5. Obstoječi časopis Naša pot ostane še naprej skupno glasilo SOZD.

RAZPRAVA SEKRETARJA MEDOBČINSKEGA SVETA ZK MARIBOR ALOJZA GOJČIČA O SEDANJEM IN NADALJNEM DELU SOZD

V razpravi je sekretar medobčinskega sveta ZK Maribor Alojz Gojčič med drugim dejal:

»Menim, da posamezniki namenoma poenostavljajo stvari ali pa tako enostavno gledajo. Moramo povedati, da bi bilo zelo enostavno gledati na odgovornost, če bi jo razdelili samo na pet ljudi. Moram reči, da se mi pri odgovornosti večkrat poraja misel, da so tovariši direktorji delovnih organizacij često držali figo v žepu, ko smo se dogovarjali.

Bojim se, da jih kdo tudi danes drži! Nedvomno je kritična točka odgovornosti v tem SOZD direktorska struktura, od njih pa partijski sekretarji kot tisti moralnopolitični dejavnik, ki bi moral marsikdaj povprašati, kako je s tistim odgovorom, ki je bil sprejet. Od tukaj dalje pa odgovornost naprej, do poslednjega komunista, če govorim kot partijski sekretar. Prva misel, ki bi jo sugeriral iz zaključkov, vendar še preden pridem do zaključkov bi dejal, da je bilo danes navrženih nekaj čudovitih idej in bi se verjetno dalo dogovoriti za neki zbir teh idej in seveda s tem postavljanjem zaključkov.

Bom sicer dal nekaj predlogov za naprej in mogoče je tudi nekaj reči, kako bi se naj to peljalo v naprej, vsi po vrsti izražamo strah, da bi iz tega ne bilo nič. Tega se tudi sam bojim.

ŠE NAPREJ POVEZANI ALI NE?

Prva dilema, ki bi jo morali danes zapisati in bi morala ostati onstran dometa nadaljnega razmišljanja je ta, ali ostanemo povezani, ali ne. Mislim, da bi lahko iz vaših razprav zapisali, da smo zato, da ostanemo skupaj razen če niste držali fig v žepu! Če kdo misli, da ta teza ne vzdrži kritike in realnosti, mislim tovariš sekretar, da jo moramo še kasneje prediskutirati.

Ali ostajamo pri teh prvih zaključkih, da ostanemo skupaj, nisem pa še do konca dorekel kako, pa vendar skupaj z ozirom na interese, ki so bili podani.

Mislim, da ni dileme, da sedaj citiram vzroke, zakaj skupaj. Je vrsta ekonomskih pogojev, ki govore za to, da smo skupaj, vključno od ekonomskih in socialnih.

Torej vzroki so tu, prav tako tudi pogoji.

USKLADITI POGLEDE NA BODOČO ORGANIZIRANOST

Navajam drugo misel, če smo s to prvo tezo razčistili. Organiziranost, malo bliže k temu prvemu elementu. Osebno sodim in sem pristaš

take teorije, da se ne tisočkrat reorganizirati v minuti, ker to pomeni trošenje sil in energije. Sodim, da je treba obstoječe nedvomno okrepiti, pa vendar, da nisem dogmatik, je treba reči, da bi bilo vendarle nekaj stvari potrebno spremeniti. Ali v krajšem ali v daljšem času, to se dogovoriti. Nedvomno pa imajo občinska vodstva v odnosu do vas štirih različne poglede, kot imate tudi vi sami na sami sebe. In če je temu res tako — to misel sem povzel iz zadnjega posveta z občinskimi funkcionarji, kjer sem ugotovil, da imate vi enak pogled na vašo organiziranost, vas kot delovnih organizacij in vas kot sestavljene organizacije, potem je najmanj to, kar lahko rečem, da uskladite poglede na organiziranost.

To pomeni, da se je treba tudi tega problema v zaključkih lotiti, kako se ga lotiti in kakšen pristop, časovno in organizacijsko pa seveda prepuščeno vam.

SODELOVANJE IZVEN SOZD

Sodelovanje izven SOZD je nedvomno tretje strateško razmišljanje tega današnjega sestanka in mislim, da kakorkoli bi ostali povezani v SOZD, ne moremo mimo vseh tisti h, ki se danes še s kmetijstvom ukvarjajo v istem prostoru ali izven prostora. Zato sodim, da bi se morali dogovoriti, da se hitro najdemo v soluciji dogovarjanja tudi s TIMO, tudi z ostalimi SOZD, ki se s kmetijstvom ukvarjajo, vključno s Pomurko, če je mišljeno tudi izven regije. Nedvomno bi v tem istem razmišljanju moral izpostaviti zasebni sektor, kajti sodelovanje z njim je bilo enako dolgo prisotno, kakor dolgo je partija, sindikat in SZDL stala na vratu teh delovnih organizacij. Kakor hitro pa smo se mi umaknili, pa mislim, da smo do zaključkov prišli, vi jih pa boste realizirali, pa niz stvari vse skupaj stoji. Če pa mislite, da ni tako, pa lahko ovržete tezo. Sodim, da od zaključkov in posvetov, ki so bili v regiji in ki jih ZK in ZSDL Slovenije sprejela in dogovorila, tudi nič več dalj nismo prišli. Ne-

kaj stvari se sicer malo v Mariboru premika, vendar brez političnih pospeškov.

Ponuja se mi celo misel, da se nekateri komunisti v kmetijstvu sprašujejo ali bomo uresničili javno izdiskutirane zaključke. Mislim, da tu ostane dilema odprta, vendar je to vaš problem, da ne rečem vključno naš.

USKLADITEV RAZVOJNIH NACRTOV

Četrta misel o kateri menim, da bi jo treba v zaključkih videti so nedvomno srednjeročni koncepti razvoja. Kakršni koli so že, dopolnjeni morajo biti, vendar bistveno je, da morajo biti pogledi na stvar usklajeni.

Če ne bodo usklajeni, potem sodim, da so tako kot nič vredni, ali pa malo vredni.

Torej je nujno potrebno uskladiti razvojne koncepte pogledov nedvomno pa jih naprej sinhronizirati znotraj delovnih organizacij, znotraj SOZD in potem med sestavljenimi organizacijami in naprej.

To je mišljeno v teh konceptih srednjeročnega razvoja.

SKUPNO POVEZOVANJE SREDSTEV

Na osnovi tako postavljene organizacije in razvoja mislim, da ne bi smel mimo, če je to tudi smisel, a verjetno tudi je, združevanje sredstev, to je združevanja dela in sredstev ali pa strateški cilj integracij je povezovanje sredstev. In če je to strateški cilj, potem vidimo, kakšni so razvojni koncepti in uresničevanje pogleda na programe razvoja. Tudi tu mislim, da niste preveč daleč prišli ali skoraj nikamor.

NADALJNJE POVEZOVANJE

Ker se pojavljajo dileme primarna proizvodnja, predelava, sekundarna trgovina v končni fazi, mislim, da bi za ta SOZD mogli zadolžiti vsaj skupino direktorjev, da točno definirajo v skladu s samcupravnim sporazumom kaj

(Nadaljevanje na 4. strani)

Položaj in odnosi SOZD Kmetijsko prehrabneni kombinat

(Nadaljevanje s 3. strani)

je sedaj strateška pozicija tega SOZD, vključno delovnih organizacij v SOZD. To bi posebej izpostavili, da se strateške težnje, zakaj smo skupaj, vendar zelo jasno opredelile, v skladu s samoupravnim sporazumom, za katerega pa sodim, da ga je potrebno korigirati. Potem pa te cilje, te pozicije, zakaj smo združeni zelo tankočutno opredelili, da bi se lahko povezovali z ostalimi, da bodo vedeli na primer v AK Maribor, zakaj sem tu in zakaj sem tam v TIMI itd.

To relacijo moramo razčistiti. Vendar mislim, da povezanost primarne proizvodnje s trgovino, pa z večimi trgovinami, vam lahko samo koristi, če gre za plasman, in če je tudi to strateška misel. Nedvomno pa je eno, primarno združevanje, tam pa bi rekel človek bolj vzporedno. Nekdo pa vendarle mora vedeti, katera mu je prava linija in pa primarna linija, potem pa sekundarne stvari zraven. Tudi to dilemo bi morali razčistiti, in bi jo direktorji naj prenese v delovne organizacije, na politične organizacije; iz političnih organizacij pa na samoupravne organe, potem na delavce.

SKUPNE SLUŽBE JE TREBA OBLIKOVATI

Nedvomno je, da bodo skupne službe stalno bodle v oči, kakor koli si jih bomo zastavili, kakor koli jih bomo splanirali, sodim pa, da neke skupne službe biti morajo.

Mnenja sem, da za začetek naj bodo minimalne. Če pa delavci vidijo, da smo nekaj opravičili, da nekaj gre naprej, potem tudi ni strahu, da se več ne bi dalo organizirati.

Zato sodim, da bi naj bil neki politični zaključek, da je skupne službe treba oblikovati, da jih je nujno oblikovati in videti, kaj je sedaj tisto, kar se da na nivoju SOZD, oziroma imam še eno misel za diskusijo ali morda ne bi mogle skupne službe v delovnih organizacijah sprejeti nekkih obveznosti tudi za SOZD. Diferencirano gledano, nekaj kombinat v Ptuj, nekaj kombinat v Mariboru in Lenartu ali Košakih. Sicer ne vem, mogoče pa so kakšne možnosti za to. To bi naj bila samo sicer variantna rešitev, da se naenkrat naj vse ne koncentrira v SOZD.

IMENOVANJE DIREKTORJA

Direktorju SOZD je potekel mandat vršilca dolžnosti in nisem imel občutka, da

sploh imate občutek ali je še sploh kdo direktor, ali ne. Mislim, da je potrebno doreči misel, da je vršilcu dolžnosti direktorja potekel mandat in potrebno videti, kdo in v kakšnem času ga imenovati. To imenovanje narediti po najkrajši možni poti, in to ali pri obstoječem, ali drugega. Skratka, dogovoriti se za direktorja, ker če ne bo posredne motivacije, kar je nedvomno direktor, ker potem tudi stvar ne more funkcionirati. Za namene sta dva osnovna motivatorja, direktor in partijski sekretar, poleg sindikata.

OPERATIVNI PLAN IZVEDBE ZAKLJUČKOV

Naslednja teza, ki bi jo rad rekel, je vprašanje operacionalizacije vsega tega, kar smo se danes dogovorili.

Predlagam, da bi iz tega izluščili zaključke, nakazali njihovo rešitev — dolgoročno, kratkoročno in srednjeročno, da bi ti zaključki vsaj v zelo jasnih definicijah bili na mizi, morda v enem mesecu in da bi se po enem mesecu po predhodno napisanih zaključkih ponovno dobili.

To bi bila moja končna misel.

Sedaj pa naj določene skupine, pri čemer direktorji ne morejo biti izven, postavijo operativni plan — izvedbe zaključkov, z jasnimi nalogami, z jasnimi nosilci in z jasnimi roki, da bi ta plan mogoče bil v enem mesecu na mizi in bi se v takem sestavu, kot smo danes ponovno dobili, ga politično verificirali, preden bi ga dali v javno razpravo, partiji, sindikatu, mladini in samoupravnim organom, je ob koncu dejal Alojz Gojčič.

NEMOGOČE SI JE ZAMISLITI PRAVILNO IN DOBRO FUNKCIONIRANJE DELEGATSKEGA SISTEMA, NITI RAZVOJ IN UTRJEVANJE SAMOUPRAVLJANJA, BREZ TRDNIH IN DOBRIH SREDSTEV INFORMIRANJA. TAKO GLAVNIM KOT VSEM OSTALIM, TUDI TOVARNIŠKIM, LOKALNIM IN REGIONALNIM GLASILOM MORAMO POSVETITI VSO POZORNOST.

Poziv bralcem!

Kljub temu, da časopis Naša pot izhaja že četrto leto in glede na veliko število zaposlenih v SOZD KPK, še vedno nimamo neposrednega stika z bralci in odziva na posamezne sestavke. Želimo, da bi bralci z različnimi vprašanji in z najrazličnejših področij preko časopisa Naša pot bili seznanjeni z dogodki in problemi, ki se dnevno pojavljajo v naši SOZD.

Za začetek želimo že v prihodnji številki Naše poti uvesti novo rubriko ZDRAVNIK SVETUJE. V tej rubriki bo bralcem odgovarjal na najrazličnejša vprašanja s področja zdravstva kombinatov zdravnik dr. Nikša Mudnić.

Dragi bralci, če želite odgovore na vaša vprašanja o poteku bolezni, načinu zdravljenja, o preventivnih ukrepih ter o bolniškem staležu in odgovore na najrazličnejša druga vprašanja, pošljite pismena vprašanja na naslov:

Kmetijski kombinat Ptuj
Uredništvo časopisa Naša pot
Ptuj, Muzejski trg 2

Obratni zdravnik vam bo skušal odgovoriti na vsa prejeta vprašanja.

Na željo bralcev pod vprašanjem ne bomo objavljali polnih imen.

Uredništvo

Iz osrednje proslave v Borovu

Proč od lakiranja

Drugega in tretjega novembra je bila v Borovu zvezna proslava ob 30-letnici izhajanja tovarniških glasil pri nas. Osrednja proslava je bila v kraju, kjer izhaja naše najstarejše interno glasilo. V slovesnosti, ki je trajala dva dni, so izmenjali izkušnje glasil delovnih organizacij iz celotne Jugoslavije v pogovoru za okroglo mizo, ogledali so si razstavo glasil OZD ter so sodelovali na slovesni seji. Na njej sta podelila predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak in predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković priznanja uredništvom glasil, ki izhajajo najdlje. Pokrovitelj slovesnosti in slavni govornik je bil Mika Špiljak.

Osrednja misel, ki se je neprestano pojavljala na zvezni proslavi ob 30-letnici izhajanja glasil v OZD, je bila, da so glasila organizacij združenega dela sestavni del informativnega sistema pri nas in če še kdo dvomi v to, je preozko in tehnokratsko zazrt v probleme znotraj svoje organizacije združenega dela. Zakon o združenem delu je nedvoumen, svobodna menjava dela je ena temeljnih in neodtujljivih pravic delavca, ki jih mi vsi ustvarjamo za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb. Ne gre za pomanjšana zvezna in republiška glasila, gre za nov in tipičen zorni kot, ki naj ga, ob obravnavanju splošnih in samo za konkretno organizacijo združenega dela pomembnih vprašanj, osvetle glasila OZD.

IZHAJANJE GLASIL V JUGOSLAVIJI

V Jugoslaviji izhaja približno 1500 glasil organizacij združenega dela v nakladi 3,5 milijonov izvodov, od tega kar v Sloveniji tretjino.

Glasila organizacij združenega dela v naši republici niso najbolj razširjena. Razstavni panoji, ki ji je organizator namenil posamezni republici, so bili za glasila naše republike kar pretesni; glasila iz naše republike so predstavili predvsem z naslovnimi stranmi, na panojih nekaterih drugih predstavnikov pa je še zjela belina. Organizatorji obveščanja, uredniki in novinarji glasil OZD so pri nas tudi organizacijsko in politično najtesneje povezani, saj so združeni v 12 regionalnih aktivov. Med organizatorji obveščanja, uredniki in novinarji glasil v OZD iz naše republike, je prišla tudi ob proslavi 30-letnice tovarniškega tiska v Borovo najbolj do izraza želja in potreba po čvrstejši medsebojni povezanosti ter izmenjavi izkušenj.

Proslave v Borovu se je poleg delegacije, kot so jih poslale tudi druge republike, udeležilo na svojo pobudo še

35 organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil OZD iz naše republike. Na lepo urejeni razstavi glasil v Domu kulture v Borovu, je bilo razstavljenih 1500 glasil OZD. Organizator proslave

Pozdravni govor Mike Špiljaka

Božidar Markotić, glavni in odgovorni urednik glasila kombinata Borovo, je med drugim dejal, da je tovarniški tisk Jugoslavije avtentičen dokument časa. Vse do sedaj je ta tisk častno opravljal svojo družbenopolitično funkcijo. Bil je eden od mejnikov poti zelo pomembnega obdobja naše države, v katerem smo gradili najnaprednejšo družbeno ureditev v zgodovini človeštva — samoupravno socialistično družbo. Tovarniška glasila so sredstvo povezovanja delavskega razreda. To je tudi najpomembnejša družbenopolitična naloga teh glasil. Obveščanje je pomemben dejavnik boja za samoupravljanje, glasila v organizacijah združenega dela pa pomembno sredstvo obveščanja.

PODELITEV PRIZNANJ UREDNIŠTVOM GLASIL

Osrednji del proslave ob 30-letnici izhajanja glasil OZD je bila skupna seja, ki so se je udeležili predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij. Na njej sta podelila pokrovi-

telj proslave, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak ter predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković priznanja uredništvom glasil, ki izhajajo v posameznih republikah in pokrajinah najdlje. Iz Slovenije je to priznanje dobil interni časopis Železar, ki ga izdaja Železarna Jesenice in ki s prekinitvijo med vojno izhaja že od leta 1937. leta.

POZDRAVNO PISMO PREDSEDNIKU REPUBLIKE

S slovesnosti so poslali udeleženci proslave pozdravno pismo predsedniku republike, ki je poslal v Borovo svojo sliko z lastnoročnim posveti-

Takšen položaj samoupravljalcev zahteva drugačno, še bolj razvito obveščanje od tistega, ki ga imamo danes.

Tovarniški tisk mora spremljati pospešeni samoupravni proces in mora obveščati delavce o vsem, kar je pomembno za njihovo življenje in delo ter jim tako pomagati, da bodo odgovorno sodelovali pri sprejemanju samoupravnih in političnih odločitev.

TOVARNIŠKA GLASILA V PRVIH VRSTAH

Tovarniška glasila morajo biti skupaj z delavci v prvih vrstah v boju za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Napredna so samo tista sredstva obveščanja, ki podpirajo razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ki nasprotujejo vsemu, kar takšen razvoj zavira, ki se bojujejo proti nezakonitemu odvzemu delavskih pravic samovolji, grupaštvu, klikah, primitivizmu, tehnokratizmu in drugem. Usposabljanje tovarniških glasil kot borbene glasil delavcev po naravi razvoja naše družbe ne more biti uspešno, če bodo ostala ta glasila, kakor tudi druga sredstva obveščanja v združenem delu, obrnjena samo proti sebi — svoji temeljni organizaciji združenega dela, delovni ali sestavljeni organizaciji — in ne proti združenemu delu v celoti in širši družbi.

lom: Bralcem tovarniškega tiska Jugoslavije, Josip Broz Tito, 2. XI. 1977.

NEKAJ MISLI IZ POZDRAVNEGA GOVORA

Objavljamo nekaj misli iz pozdravnega govora Mike Špiljaka in Đure Stevanovića:

TOVARNIŠKA GLASILA MORAJO BITI V PRVIH VRSTAH V BOJU ZA SAMOUPRAVLJANJE

Temeljne, delovne in sestavljene organizacije združenega dela so postale v sistemu naše socialistične samoupravne demokracije tiska središča, v katerih ne sprejemamo samo sklepov, pomembnih zgolj za delavce v združenem delu, temveč se v njih izvaja politika, ki je bila še do včeraj pri nas, v svetu pa praviloma v pristojnosti drugih ali v najboljšem primeru države in ne samih delavcev.

NENADOMESTLJIVA VLOGA TOVARNIŠKEGA TISKA

V prizadevanjih, da bi delavec presegel meje svoje temeljne organizacije, da ne bi bil samo oblikovalec samoupravnih tokov v njej in da bi se vključil v odločanje v celotni družbeni reprodukciji povsod, kjer se sprejemajo sklepi, pomembni za delavski razred, je vloga tovarniškega tiska nenadomestljiva.

Glasila organizacij združenega dela bi morala bolj kot do zdaj spremljati porabo tistega dela dohodka, ki ga delavci v TOZD namenjajo za krajevne in interesne skupnosti, občino, pokrajino, republiko in federacijo. V tej smeri si tudi prizadevamo, za nekatere spremembe v političnem sistemu, pri tem pa bi se tovarniški tisk moral čim bolj neposredno vključiti.

Po mnenju tovariša Špiljaka bi morali tovarniški časopisi bolj kot doslej spremljati de-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Letošnje martinovanje v TOZD Kletarstvo „Slovenske gorice“

V petek, 11. novembra 1977 je bilo v TOZD KLETARSTVO »Slovenske gorice« tradicijsko praznovanje Martinovanja, dneva, ko se po starem izročilu spreminja mošt v vino.

Na to praznovanje, ki so se ga udeležili vsi zaposleni v tej TOZD, so povabili tudi vodilne delavce iz skupnih služb kombinata ter celo novinarje Večera.

Kakor vsako leto, so bili tudi tokrat po posebnem ceremonialu sprejeti vsi delavci, ki so se zaposlili v tem kolektivu od prejšnjega Martinovanja dalje.

V program proslavitve so vključili letos prvič tekmovanje v znanju med enotama polnilnice in kletarstva. Tokrat je prehodni pokal pripadel ekipi polnilnice.

Po nastopih tov. Laha s kroniko v verzih in Draša Katalenića — Dudeka, ki sta vnesla nekaj smeja med poslušalce, je svečani akt krsta mošta opravil direktor TOZD Jani Gönc.

Ob zvokih glasbe ansambla »Mavrica« je bilo splošna »pokušnja« ta novega.

M. J.

Sodnik udarja žig na diplomu novospregajega člana

Krst novospregajetih članov kolektiva

ENOTNA KMETIJSKA ZADRUGA »ZADRUŽNIK« MARIBOR

V nedeljo 6. novembra so se zadrugi kmetijskih zadrug Hoče, Rače, Ruše, Korena, Pesnica in Selnica na referendumu odločili za združitve v enotno kmetijsko zadrugo, z nazivom »ZADRUŽNIK« MARIBOR. Odločitev o združitvi je izredno pomembna za nadaljnji, zlasti pa za hitrejši razvoj kmetijstva na območju mariborske občine. Dosedanja razdrobljenost zadrug je bila večkrat zaviralni faktor v razvoju, saj je vsaka zadruga imela svoj program in delo ni bilo usklajeno. Med zadrugami doslej ni bilo sodelovanja in primerov povezovanja. Nadaljnji vzrok nepovezanosti so bile tudi kadrovske težave v posameznih kmetijskih zadrugah, zlasti pomanjkanje strokovnjakov za pospeševalno delo, ekonomistov in pravnikov.

Povezovanje pa je bilo nujno tudi zaradi racionalnejšega gospodarjenja in boljše organiziranosti na področju kmetijske proizvodnje v naši občini. Vseh šest kmetijskih zadrug ima po združitvi v novo kmetijsko zadrugo Zadrugi status temeljne zadrugne organizacije.

Kmetje in delavci so se na zborih obširno seznanili z ekonomsko utemeljitvijo nove organiziranosti zadrugištva v občini Maribor in so v nedeljo 6. novembra z 96,7 odstotno večino odločili za formiranje treh temeljnih zadrugnih organizacij na območju dosedanje kmetijske zadrug Pesnica, z 77-odstotno večino za enotno mariborsko kmetijsko zadrugo.

V temeljno zadrugno organizacijo se bodo kmetje združevali z namenom, da uveljavijo samoupravne pravice pri delitvi skupno ustvarjenega dohodka in rizika, glede na svoj delež v skupni proizvodnji. Na ta način se bo temeljna zadrugna orga-

nizacija bolj približala kmetu, lahko bo veliko uspešnejša na področju organiziranja kooperacijske proizvodnje, v pospeševalni dejavnosti, prodaji kmetijske opreme, odkupu kmetijskih pridelkov, hranilno-kreditni službi, pri preusmerjanju kmetij in drugem.

Na ravni kmetijske zadrug »Zadrugi« pa bodo ustanovljene skupne službe, od planiranja in razvoja, komercialne dejavnosti, skupna nabava in prodaja do pravne službe in še nekaterih drugih dejavnosti.

Nova organiziranost zadrug pa pomeni le prvo stopnjo integriranosti v agroživilski kompleks, kjer se bodo predvidoma združile primarna proizvodnja, živilskopredelovalna industrija ter trgovina s kmetijsko-prehrambenimi proizvodi, v reprodukcijske celote. Na ravni združene zadrug pa bodo izvoljeni samoupravni organi, predsednik poslovnega organa, skupna pospeševalna služba in drugo.

Proč od lakiranja

(Nadaljevanje s 5. strani)

lo delegatov in delegacij, obveščati delavce o tem, kakšna stališča naj delegati zavzamejo, s kakšnimi težavami se srečujejo, za kakšna stališča glasujejo.

Tovarniška glasila bi morala biti bolj odprta za same delavce, za njihovo ustvarjalno politiko in predloge, ki ne bi rušili ljudi, ampak jasno pokazali na določene negativne pojave in njihove nosilce ter predlagali boljše rešitve. V glasilih mora več delavcev kot do zdaj pisati o svojih pogledih, je ob koncu dejal tovariš Špiljak.

DELA VCI GRADIJO BOLJŠI SISTEM OBVEŠČANJA

Dura Stevanović, pokrovitelj proslave, je med drugim dejal, da je danes še veliko glasil, ki so pod neposrednim ali prikritim nadzorstvom vo-

dilnih in poslovnih organov in zato v večji meri služijo prav tem strukturam in ne delavcem, katerim so pravzaprav namenjena. Delavci ne želijo biti obveščeni samo o nečem, kar se je zgodilo, ampak predvsem o prihodnjih ukrepih, da bodo lahko tako ali drugače vplivali na sprejemanje pomembnih odločitev.

Prav zato delavci gradijo boljše sistem obveščanja, zlasti v združenem delu. Zato je razumljivo, da zahtevamo od glasil v združenem delu, da bodo sledila nalogam, ki jih od njih terjata družba in delavski razred.

Delavec ve, kakšno informacijo si želi in kakšne ne; hoče biti vsestransko, pravočasno in resnično obveščen o vsem, kar se dogaja v naši družbi, o vsem, kar je pomembno za njegovo življenje in delo.

Pomemben jubilej

TOZD Tovarne močnih krmil

V letošnjem letu praznuje TOZD Tovarna močnih krmil 10-letnico svojega obstoja. Ta pomemben jubilej so delavci TOZD proslavili 18. novembra na skupnem zboru delavcev v Ptujskih toplicah, kjer je zbranim spregovoril predsednik zbora Anton Taciga in ki je govoril o razvojni poti, o poslovnih rezultatih TOZD ter o nadaljnjem razvoju TOZD.

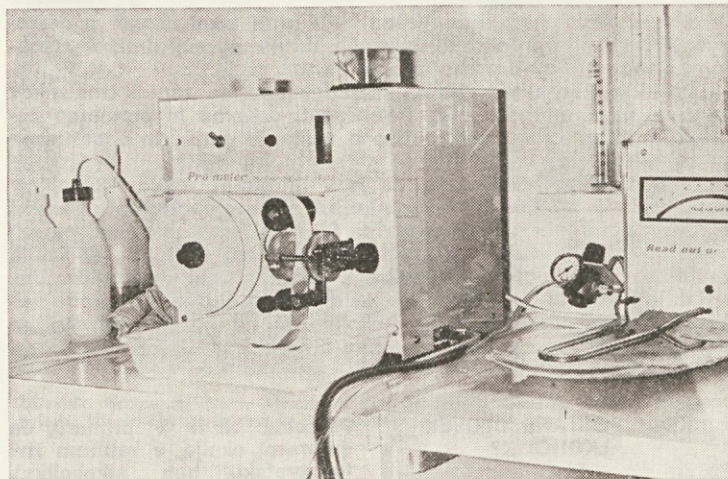
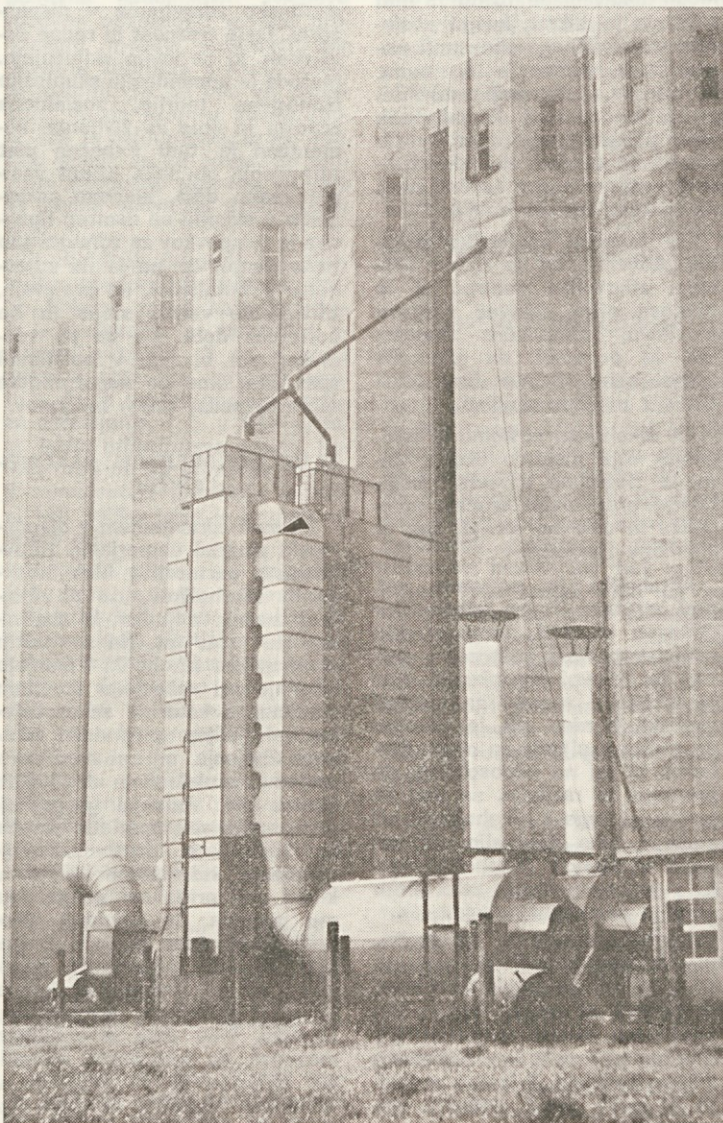
V ZAČETKU SO BILI ZGRAJENI SILOSI

Z združevanjem sredstev vseh obratov in z smelo odločitvijo samoupravnih organov KK Ptuj, da za lastne potrebe zgradi silosna skladišča, današnje silose, je bila dana možnost razvoja in nastanka novega proizvodnega obrata. Leta 1967 so bili predani svojemu namenu silosi z zmogljivostjo 900 vagonov raznih žit, ki pa so v prvi fazi daleč presegali dejanske potrebe tedanje kmetijske proizvodnje. Pri tem moramo poudariti, da so vodilni delavci v KK in pa samoupravni organi pravilno ocenjevali potrebe in dolgoročno planirali razvoj kmetijske proizvodnje v kombinatu. Hkrati je bil to tudi prvi večji skladiščni objekt v ptujski občini, ki je s svojo po-

membnostjo omogočal poznejši nemoten razvoj poljedelstva, posebno še uvedba mehanizirane linijske proizvodnje in to pri koruzi in pšenici. Kmalu se je pojavila še dodatna potreba po izgraditvi potrebne sušilnice za sušenje koruze in pšenice. Zgrajena je bila moderna sušilnica, ki je predstavljala skupaj s silosi že kar zahteven tehniški objekt za upravljanje.

V začetku poslovanja silosov, so bili zaposleni le 3 delavci, in še ti so bili z drugih obratov. Ščasoma so se potrebe po novih delavcih povečale, odvisne od potreb in naraščanja raznih opravil. Vsi delavci so v tistem času delali pod vodstvom uprave KK Ptuj.

Ob sodobnih silosih je nova sušilnica za žita

Sodobno opremljen laboratorij v TOZD Tovarni močnih krmil

ZAČETEK PROIZVODNJE KRMIL

Leta 1969 pa se je izoblikovala dokončna usmeritev in pomembnost obstoja silosov. Ob silosih je bila zgrajena današnja mešalnica krmil, ki je bila namenjena za potrebe farmske prašičev. Poiskusna proizvodnja krmil je stekla v septembru leta 1969 in je obsegala le del potreb po krmilih na farmi.

Postopoma so osvajali še ostale vrste močnih krmil in končno prešli na proizvodnjo vseh krmil za prašiče, teleta in govedo. V tem času se je število zaposlenih seveda povečalo. Potreba po samoupravljanju in odločanju delavcev je postajala vedno bolj prisotna. Izvolili so prve samoupravne organe in organizirali osnovno organizacijo sindikata. Od vsega začetka so bili organizirani kot samostojni obrat in kasneje kot temeljna organizacija v sestavi Kmetijskega kombinata Ptuj.

V 10 letih plodnega razvoja so dosegli tudi zelo dobre poslovne rezultate. Razen v obdobju poizkusne proizvodnje prve tri mesece, ko so imeli izgubo, so vsako proizvodno leto zaključili s pozitivnim rezultatom.

To dokazuje, da je kolektiv tovarne močnih krmil sicer majhen po številu zaposlenih (do 30 delavcev), sposoben samoupravno delovati na vseh področjih družbenega in gospodarskega razvoja. V primarni proizvodnji so dosegli količinske maksimume in z ozirom na tehnične zmogljivosti in s svojo kvaliteto uspeli prodreti na tržišča, ki zagotavljajo njihov nadaljnji razvoj.

NADALJNI RAZVOJ TOZD

Nova vlaganja v razširjeno produkcijo, TOZD izgradnja nove mešalnice, skladišč, transportnih naprav itd. bo omogočilo uresničiti srednjeročne in dolgoročne planske razvoja TOZD in delovne organizacije.

Glede na povečane potrebe po krmilih je nujno potrebno zgraditi nov sodoben objekt za proizvodnjo močnih krmil, z zmogljivostjo 60.000 ton na leto. Nov objekt je potrebno povezati tako z obstoječim silosnim objektom in mešalnico, kot s farmsko baterijo celic za sprejem krmil iz nove tovarne močnih krmil.

Poleg samega količinskega povečanja potreb po močnih krmilih, je treba posodobiti tudi tehnologijo proizvodnje krmil v obstoječem obratu, z uvedbo avtomatike v doziranju surovin in krmiljenju strojne opreme, agregatov za dodajanje tekočih maščob, opreme za paletiranje krmil, opreme za razsutje tovor in tehtalne opreme za majhno parkiranje krmil. Vse to je danes nepogrešljiv sestavni del sodobne opreme za proizvodnjo močnih krmil.

POMEN PRAZNOVANJ

S proslavo desete obletnice dela temeljne organizacije se tudi kolektiv vključuje v praznovanje jubilejev v tem letu:

40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo Komunistične partije Jugoslavije, 85. rojstnega dne tovariša Tita. K temu štejejo tudi 29. november — praznik republike.

V imenu celotnega kolektiva Kmetijskega kombinata Ptuj vsem zaposlenim v TOZD Tovarni močnih krmil iskreno čestitamo in jim želimo tudi pri nadaljnjem delu veliko uspehov.

**PRIHODNJA
ŠTEVILKA
NAŠE POTI ŽE
TA MESEC!**

Zdravljenje alkoholikov ob delu

Mesec november je posvečen boju proti alkoholizmu in narkomaniji. Alkoholizem je eden največjih, če ne največji družbeni problem, ki tare vse civilizirane dežele, pa tudi našo.

Posledice so znane. Velika materialna škoda zaradi izostankov iz dela, nižja produktivnost, invalidnost, delovne in prometne nesreče, kriminal, zlasti pa na tisoče uničenih družin in desetstisoče prizadetih otrok.

Statistični podatki kažejo, da je v Sloveniji število alkoholikov naraslo preko 80.000. Ta podatek kaže, da zasvojenost Slovencev od alkohola progresivno raste in da se Slovenci uvrščamo med najbolj »razvite« pивske dežele v svetu. V 60 do 70 odstotkih socialnih problemov je v ozadju alkoholizem. To je zlo, ki razdira družine, ustvarja konflikte med alkoholiki in družbeno okolico, povzroča usihanje življenjskih interesov alkoholika, ki ga končno privede do popolnega propadanja. Saj povprečna življenjska doba alkoholika ne seže preko 52 let.

KDAJ POSTANE ČLOVEK ALKOHOLIK?

Raziskave so pokazale, da se večina alkoholikov grupira iz oseb, ki so motene v svojem razvoju in niso sposobne konstruktivno reševati probleme.

Pot obsega več faz — obdobj, ki pa jih vsak alkoholik ne prehodi. Ni vsakdo, ki je začel piti doživel končen propad. To pot napredovanja alkoholne zasvojenosti razdelimo lahko na tri velika obdobja:

1. simptomatično fazo
2. kritično fazo
3. kronično fazo.

Pri prvi opažamo, da človek le sem in tja išče olajšanje v alkoholu, torej običajno tega na delovnem mestu ni mogoče niti opaziti; nihče v bližini to ne smatra za nekaj abnormalnega. To pa s časoma postaja vse bolj redno — običajno sredstvo izvora — kadar gre človeku nekaj narobe, prehaja v tisti začarani krog, ko človek seže po alkoholu, da bi razrešil svoj problem, kateremu pa se, ko se strezni, pridruži še občutek krivde.

V drugi fazi pa se pri takem pivcu začne pojav izgube spomina (kaj je počenjal v alkoholnem stanju). Za to fazo je značilno, da alkoholik pije običajno doma, pitje je vezano izven delovnega časa, vendar se vedno bolj pojavlja pohlep po alkoholu. V njem pa se kopiči občutek krivde, kar sproži pri alkoholiku proces:

- izolacija in nato
- racionalizacija.

1. Proces izolacije vodi v to, da se alkoholik pričinja odmakati osvojemu okolju, občuti krivdo, projicira navzven in meni, da ga okolica ne sprejema — sovraži. Kot rezultat tega se pri njem ustvarja sovražen odnos do okolice.

2. Proces racionalizacije pa pomeni, da skuša vse svoje prestopke pred samim seboj, pa tudi pred zunanjim svetom razumsko opuščati — glede na to meni, da ga okolje ne razume.

Prenehal bi le v primeru, da spremeni okolje, v katerem živi (geografski beg alkoholika). Kasneje ugotovi, da je vse zaman, vendar to opravičuje s tem, da je novo okolje bilo obveščeno od prejšnjega.

Ko se pojavita ta dva procesa, pa nastopi kritična faza — istočasno smemo govoriti o alkoholni zasvojenosti — alkoholniji.

Vzporedno s tem se pri človeku pojavlja izguba kontrole nad količino zaužitega alkohola. Alkoholik pije toliko časa, da zaradi samega pitja ne obneme, kar včasih privede do nujnosti, da mora v bolnišnico. Občutek vse večje krivde, ki se pojavlja v njegovi zavesti in povzroči, da postaja vse bolj agresiven do okolja in kasneje za vso družbo. Istočasno s temi pojavi pa nastopi obdobje pešanja in poskusi, da vzdrži v popolni abstinenci, kar mu služi kot dokaz, da je gospodar situacije, vendar se mu vajeti trgajo iz rok. S tem v zvezi pa prihaja do spremembe pivskih navad — izogiba se prijateljev, ki grajajo njegove napake, prične zanemarjati družino, delo, vsa njegova aktivnost se vrtili le okrog problema alkohola, ustvarja si »zalogo« za hude čase. Za vsa dogajanja izven tega izgublja zanimanje. Prične pomilovati samega sebe, pri čemer vidi sam v sebi človeka, ki ga okolica po krivici obsoja, ga ne razume in zaradi tega z njim ne more pravilno ravnati. Vse te spremembe pa vodijo tudi do sprememb v družinskih običajih. Pride do pešanja potence, postaja ljubosumen. Zaradi tega je prepričan, da ga žena ne mora — ga odklanja, vendar ni toliko priseben, da bi si znal razlagati, zakaj je do tega prišlo. V tem obdobju se prične tudi slabo hraniti, zaradi kroničnega vnetja sluznice izgubi apetit. V tem obdobju je treba alkoholika nujno hospitalizirati, ker v takem stanju tako peša, da je nujno potreben zdravniške pomoči. Običajno spremilja ta pojav »tresavica«, ki jo odpravi z rednim jutranjim uživanjem alkohola.

S tako zasvojenostjo pa se znajde alkoholik v zadnji, to je kronični fazi. Takega alkoholika imenujemo »kroničnega alkoholika«. Takemu človeku upadajo njegove intelektualne in fizične sposobnosti. Alkohol mu je tako nujno potreben, da v primeru, če ga nima, seže tudi po denaturiranem alkoholu (špirit). Zniža se tudi njegova alkoholna toleranca — pijanost se pojavi ob občutno manjši količini zaužitega alkohola.

Tako se končno zruši tudi njegov sistem opravičevanja pred samim seboj, prizna svoj poraz in postane spontano dostopen za zdravljenje. Zdravljenje pa je v večjem odstotku uspešno le v primeru, če ga zajamemo v začetni, kritični fazi. Kasneje pa je zaradi osebnosti sprememb, ki so nastale kot posledica alkoholizma, zdravljenje relativno neuspešno in od tod tudi mišljenje, da je alkoholika nemogoče pozdraviti.

KAKO ZDRAVIMO ALKOHOLIZEM?

Alkoholik pride iskat sam pomoči, ponavadi po 10 do 15 letu pitja, to je takrat, ko ga posledice alkoholičnega obnašanja neusmiljeno pritisnejo k temu. Vendar se v Sloveniji vsako leto začne zdraviti komaj vsak stoti alkoholik, medtem ko jih ostalih 99 uspeva obvladovati — vodi svoje okolje v takšni meri, da lahko pijejo do smrti.

Od vsakega alkoholika moramo zahtevati, da se zdravi. Problem alkoholika namreč ni le njegovo pitje, temveč njegovo nezdravo, alkoholično obnašanje, ki povzroči, da alkoholik ostane sam, odpisan, brez tovarišev, z uničeno družino.

Pri alkoholiku ni bolno le telo, ampak tudi njegovo okolje. Zato je potrebno zdraviti oboje. Okolje predstavlja družina alkoholika in delovno okolje, kjer je alkoholik zaposlen.

Alkoholika je potrebno najprej strezniti in ga telesno ter duševno okrepiti. Temu sledijo psihoterapevtski postopki v družini in delovni organizaciji. Ker je alkoholik zaostal za svojimi vrstniki, ki niso pili, je obsojen na trajno capljanje za njimi. Sleherni, ki ga ne usposobimo, da premaga to razdaljo, se slej ko prej spet vrne k alkoholizmu ali pade v tako depresijo, da napravi samomor. Alkoholiki imajo v treznem stanju zelo nizko stopnjo samospoštovanja.

Cilj zdravljenja je, da alkoholika rehabilitiramo in usposobimo, da bo razdaljo 5 do 10 let, ki ga loči od drugih ljudi, v pospešenem tempu premagal, usmerimo ga v delo in vsestransko zdravo življenje. Z lastno zavestjo si mora zopet pridobiti vlo-

go očeta, moža in delavca, ki jo je v času pitja povsem izgubil.

Alkoholika najprej vključimo v bolnišnico za zdravljenje alkoholizma. Tukaj se mora angažirati vsak toliko časa, kolikor se angažira poprečen človek (10 do 12 ur). Izkušnje namreč kažejo, da je praktično sleherni alkoholik, ki ga vključimo v skupinsko zdravljenje v dispanzerju in bolnišnici takoj ali pa čez nekaj dni po streznitvi sposoben za delo, saj je alkoholik tudi pred začetkom zdravljenja za silo opravljal svoje delo celo v pijanem ali pa vsaj v skrokanem stanju. Zato nima smisla alkoholika predolgo zadrževati v bolnišnici.

Čimprej mora začeti delati zato, ker lahko le z delom nadoknadi vse, kar je v življenju zamudil. Ves ta čas pa je bolnišnica v tesnem stiku z družino alkoholika in delovno organizacijo.

METODA ZDRAVLJENJA OB DELU

V zadnjem času postaja vse bolj učinkovita metoda zdravljenja ob delu. To je skupinsko družinsko zdravljenje v dispanzerju. Terja treznost in redno delo vseh, ki se vanjo vključujejo. Metoda je kombinacija skupinsko usmerjene teorije, socialnega značaja in šole za življenje. Pomembna je tudi finančna plat zdravljenja ob delu. Klient namreč redno dela, njegovo zdravljenje v skupini se namreč financira iz prispevkov za zdravstveno zavarovanje, če pa je na zdravljenju v bolnišnici, ne proizvajajo, zdravljenje veliko stane in še boleznino dobi. Če pa po večmesečnem bivanju v bolnišnici spet pije, smo po nepotrebnem napravili nekaj starih milijonov.

KLUB ZDRAVLJENIH ALKOHOLIKOV

Že med zdravljenjem v dispanzerski skupini usmerjamo zdravljenje s partnerji v klub zdravljenih alkoholikov, da se čimprej srečajo z ljudmi, ki abstinično vse vrsto let. Na sestankih si zdravljeni alkoholiki izmenjajo izkušnje pri reševanju številnih vprašanj, s katerimi se srečujejo vsi ljudje: razni vidiki zdravega življenja, odnosi med partnerjema, sodelovanje družinskih članov pri vodenju gospodinjstva, rekreacija, izleti, izraba prostega časa, družbeno udeleževanje itd. Alkoholik je v klubu pod pritiskom grupe, kar mu pomaga, da nekdanji alkoholik postopoma postaja drugačen, zrelejši, odpornejši, predvsem pa bolj ustvarjalen, kot je bil pred začetkom alkoholizma. Skratka, klub daje alkoholikom možnost, da nadaljujejo normalno življenje in se vključijo v družbeno življenje in delo. Iz-

redno pomembno je, da alkoholi-ku, ki se vrača z zdravljenja nudimo razumevanje in se izognemo namigovanjem na to, kakšen je bil pred odhodom na zdravljenje. To bi namreč lahko omajalo njegovo abstinenco, ki se je je »naučil« v času zdravljenja in bi tako bila vsa terapija zaman.

PROBLEM ALKOHOLIZMA V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

Najbolj tipični razlogi, zaradi katerih je alkoholik prisiljen, da poišče pomoč so naslednji:

- zdravstvene okvare
- težave na delovnem mestu
- ter težki konflikti v družini, ki vodijo do razveze zakona in razpada družine.

Prvi člen v postopku zdravljenja alkoholika, ki ga sproži in spremlja socialna služba je:

1. opozorilo neposrednega vodje alkoholika
2. opozorilo zdravstvene službe
3. iskanje pomoči zakonskega partnerja.

Delavec, ki je zapadel pod vpliv alkohola, postaja na delovnem mestu vse bolj deficiten, malomaren v odnosu do dela, zamuja ali pa sploh izostaja iz dela, skratka postane kmalu popolnoma neučinkovit. Njegove delovne obveznosti morajo prevzemati njegovi sodelavci, kar ustvarja konflikte v sami delovni skupini. To pa ima za posledico, da ga skupina kmalu izloči, ker je delomrznej, in ker morajo delati še za njega. To ustvarja neugodno delovno vzdušje in močno vpliva na učinkovitost dela.

V številnih primerih na alkoholika opozori zdravstvena služba. Bolezni, zaradi katerih prihaja v ordinacijo, so posledica uživanja alkohola ali so v tesni zvezi z njim. Če zdravnik ugotovi, da je njegov pacient »zrel« za zdravljenje, t. j. v kritični fazi, lahko pričakujemo uspeh. Kolikor bolj pa se alkoholik v svoji zasvojenosti približuje kronični fazi, toliko težja je vrnitev na pravo pot.

Zakonski partner — ponavadi je to žena, je tretja in hkrati najbolj prizadeta oseba v alkoholikovem okolju. Pritiski, ki jih alkoholik s svojim obnašanjem ustvarja v družini, so zelo močni, tako zelo, da se nam zdi družina na robu propada in popolnoma razrvana. Posledice alkoholizma v družino so: vedenjsko moteni otroci, težave v šoli, živčna napetost pri zakoncu, nenehni prepiri, pretepi itd. Alkoholik kratkotalno maltretira svojo družino.

V takšni stiski se zakonec obrne po pomoč povsod tja, kjer misli, da jo bo dobil. To je velikokrat socialna služba v delovni organizaciji, kjer je alkoholik zaposlen.

Na opozorilo ene ali več zgoraj naštetih oseb, socialna služba pokliče alkoholika na razgo-

vor. Na osnovi razgovora poskušamo priti čim globlje v problem in odkriti vzroke za pitje. Značilno je, da alkoholik nikoli ne priznava svojega početja in količine zaužite pijače. Ugotovljamo, da gre vedno za nezrele osebnosti »slabiče«, ki niso sposobni, da na konstruktiven, zrel način rešujejo probleme, ki jih prinaša življenje, pač pa segajo po alkoholu, ker mislijo, da jih bo ta rešil težav.

V TOZD, kjer je večje število alkoholikov, je učinkovitejši skupinski razgovor. Ta preprečuje, da bi se ostali skrivali za tistim, ki je izbran za zdravljenje. Ta pa se počuti kot črna ovca in izvržek. Primer takega skupinskega razgovora smo organizirali v TOZD Gozdarstvo, po potrebi pa bomo s to metodo nadaljevali tudi v drugih TOZD in delovnih enotah.

V času zdravljenja v bolnišnici v Ormožu, smo v stalnem stiku z njihovimi terapevti in socialno delavko. Spremljamo uspeh zdravljenja, kontaktiramo pa tudi z družino oziroma zakonskim partnerjem, ki prav tako sodeluje pri terapiji, predvsem socialni. Alkoholik stalno jemlje tablete Tetidis, ki imajo vlogo stražarja, da ne upa piti.

Po končani terapiji se alkoholik vključi v klub zdravljenih alkoholikov. Na sestanke prihaja enkrat tedensko. Pri tem sodeluje tudi alkoholikova družina. Po vrnitvi nazaj v svoje okolje in med sodelavce, obstaja velika nevarnost, da se zdravljeni alkoholik ponovno zapije, če ne poskrbimo, da ga bo tudi okolica primerno sprejela. Najbolj kritični momenti, ki lahko povzročijo revidivo so ravno tisti, ko se alkoholik, znova znajde v situacijah, ki jih je pred zdravljenjem reševal s pitjem alkohola.

USPEHI ZDRAVLJENJA

Ko govorimo o uspehih zdravljenja alkoholizma lahko rečemo, da niso ravno takšni, kot bi jih pričakovali, z ozirom na ogromna sredstva, ki jih družba daje za to. V postopku zdravljenja sodeluje namreč cel team zdravnikov, psihiatrov, psihologov, socialnih delavcev, sester, kar tudi veliko stane. Prav zaradi tega pa bo treba v bodoče večjo pozornost posvečati preventivi. Ljudi bo treba prosvetljevati in počasi izkoreniniti miselnost, ki je še v veliki meri prisotna med delavci — namreč, da alkohol daje moč in rešuje življenjske probleme.

Morda pa ne bi bilo napak razmišljati o strožjem nadzoru in skrbi za polno zaposlitev tistih, ki se nagibajo k alkoholizmu. Najboljša, najcenejša in najenostavnejša metoda za premagovanje slabištva ter zdravlilo za vse potencialne alkoholike in tiste, ki to že še so, je namreč še vedno DELO.

Silva GORJUP in
Silva REBERNAK

NA DELOVIŠČIH DELOVNE ENOTE ZAVRČ

Zdravnik obratne ambulante kombinata si je skupno s socialno delavko kombinata ogledal pogoje dela delavcev na deloviščih delovne enote Zavrč

Dragi bralci!

Kot vidite, je izšla kljub dvomesečnemu premoru v okviru SOZD enajsta številka Naše poti. Zakaj je prišlo do tega premora boste izvedeli iz sestavka oziroma informacije o položaju in odnosih SOZD Kmetijsko prehrambeni kombinat, ki je bila obravnavana na razširjeni seji sveta ZK SOZD.

Današnja številka Naše poti je ponovno namenjena vsem zaposlenim v SOZD Kmetijsko prehrambeni kombinat. Zato je prav, da tudi v bodoče sodelujete s svojimi prispevki, mnenji in sporočili in s tem prispevate k učinkovitejšemu in boljše informiranju, saj pomeni prizadevanje za obveščanje neizbežen del boja za celotne družbene odnose, začrtane z ustavo in zakonom o združenem delu.

V okviru SOZD Kmetijsko prehrambeni kombinat smo izdali v letošnjem letu od meseca januarja do julija šest števil Naše poti v skupni nakladi 31.290 izvodov.

Na sejah uredniškega odbora smo v glavnem pregledali vsebino izišle številke in predlog vsebine naslednje številke časopisa.

Člani uredniškega odbora so po svoji funkciji zadolženi za zbiranje sestavkov v svojih delovnih organizacijah. S tem bi se naj olajšalo delo uredništva. Vendar lahko trdimo, da se je pri tem delu moralo v glavnem angažirati uredništvo. Avtorji posameznih sestavkov se navadno niso držali roka, ki ga je določilo uredništvo in do katerega bi morali napisati sestavek. Ker pa je uredništvo vezano na določen rok predaje materiala tiskarni, se od določenega roka ne more oddaljevati. Zato se je večkrat dogajalo, da je moralo uredništvo oziroma urednik glasila dopolnjevati prostor s svo-

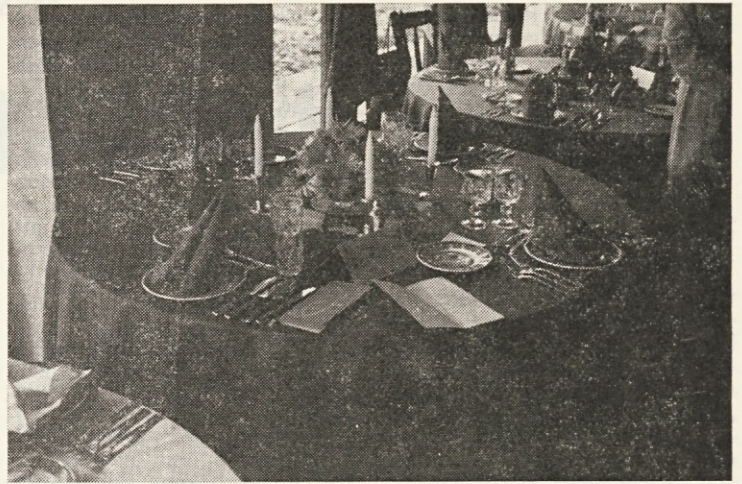
jimi sestavki, kar pa vsekakor ni namen.

Ko govorimo o učinkovitosti in aktualnosti informiranja ne smemo prezreti dejstva in verjetno ne bi bilo napačno, da bi tudi posamezne delovne organizacije poleg skupnega internega glasila SOZD izdajale svoja interna glasila in na ta način informirale o dogajanjih v svoji delovni organizaciji. S tem pa bi bil tudi dosežen namen učinkovitega in aktivnega informiranja ter bi odpadle kritike, da je glasilo SOZD preveč enostransko, da je katera delovna organizacija v njem zastopana bolj kot druga, da je v časopisu premalo aktualnih stvari in da ima glasilo pretežno enostranski vplivni učinek. Kot je znano, je glasilo sicer relativno trajna oblika obveščanja, vendar z njim v delovni oziroma sestavljeni organizaciji niso izčrpane vse možnosti in zahteve glede obveščanja delavcev. Zato bi morali poleg internega glasila uporabljati tudi druge vrste informacij, kot so razni bilteni, razglasnepostaje in druga sredstva za obveščanje.

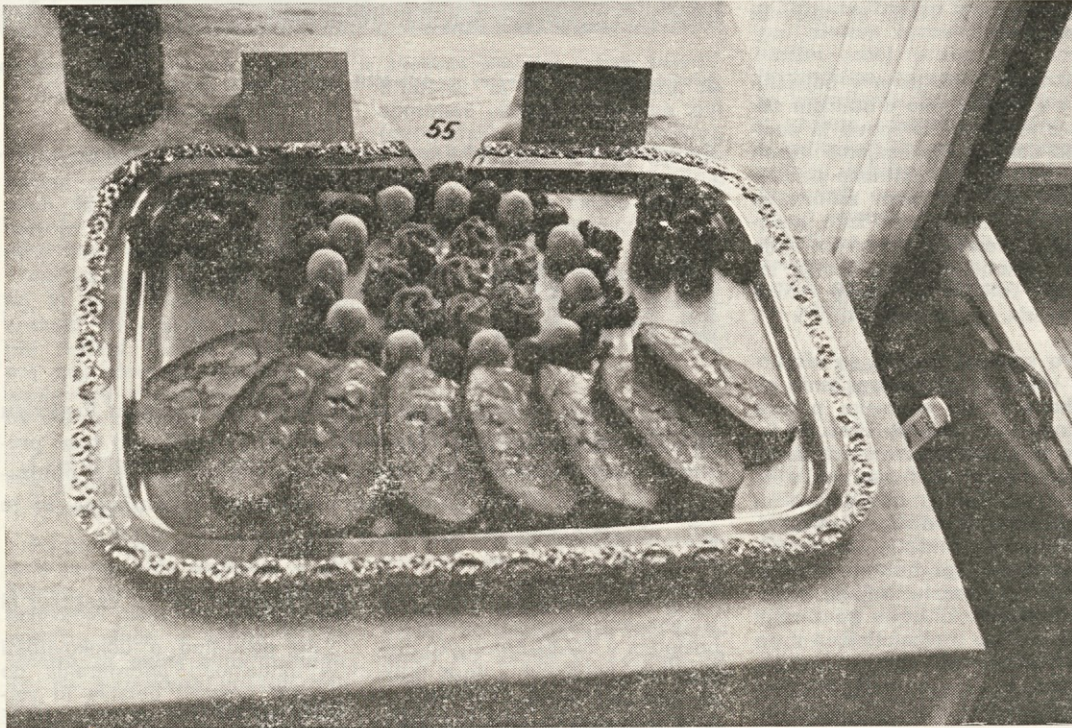
Še vedno nismo rešili vprašanja honoriranja prispevkov, saj je verjetno Naša pot eno izmed redkih glasil v Sloveniji, kjer honoriranje še ni urejeno. Vse dokler tega vprašanja ne bomo rešili, tudi ne moremo pričakovati, da bi v časopisu sodelovali stalni dopisniki in da bi bil časopis pester in zanimiv.

Že 25. gostinsko turistični zbor

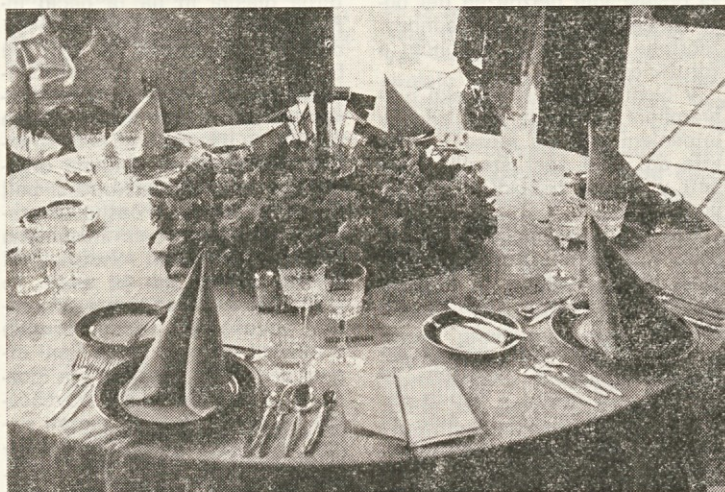
Sindikati delavcev gostinstva in turizma Slovenije so priredili letos jubilejni 25. gostinsko turistični zbor Slovenije, v dneh od 13. do 14. oktobra na Bledu. Na vsakoletnem gostinsko turističnem zboru Slovenije prireja organizacijski odbor razna strokovna predavanja, razstave, strokovna tekmovanja, športna in spretnostna tekmovanja z namenom, da delavci zaposleni v gostinstvu in turizmu Slovenije pokažejo svoje sposobnosti in strokovno znanje.

Zelo močna konkurenca

Obloženi telečji frikando, nadevan z gobami, izdelek Karle Žmauc

Eden izmed pogrinjkov na letošnjem 25. gostinsko-turističnem zboru na Bledu

KLJUB SKROMNI UDELEŽBI UGODNI REZULTATI

Tudi Kmetijski kombinat Ptuj TOZD Gostinstvo »Haloški biser« je na gostinskem zboru sodelovala letos drugič z dvema pogrinjkoma in kulinaricnim izdelkom. Strokovna ekipa, ki je bila

predhodno določena za sodelovanje na predavanjih in za razstavo je prispela na Bled že 12. oktobra ter tako pravočasno začela s pripravami. Člani ekipe so bili: Mirko Lešnik, Minka Graželj, Janko Grdiša, Anton Žumber, Karla Žmauc in Jože Tišler.

KOLONIJA POETOVIO 1977, ki ga je pripravil Anton Žumber, vodja letovišča grad Borl.

V kulinaricnih izdelkih si je v močni konkurenci priboril OBLOŽEN TELEČJI FIKANDO NADEVAN Z GOBAMI, bronasto kolajno in diplomo. Izdelala ga je Karla Žmauc, vodja kuhinje hotela Poetovio.

Udeležba razstavljalcev na letošnjem gostinsko turističnem zboru je bila zelo velika in s tem je bila tudi močna konkurenca v prikazanih izdelkih, tako v pogrinjkih kakor tudi v slaščičarskih in kulinaricnih izdelkih.

V pripravi pogrinjkov je sodelovalo okrog 85 razstavljalcev, v pripravi slaščičarskih in kulinaricnih izdelkov pa preko 180 plošč.

Naša udeležba na zboru je bila skromna, saj smo se udeležili le s tremi izdelki. Kljub skromnosti naše udeležbe je bila žetev pri kolajnah dokaj uspešna.

Strokovnega ogleda gostinsko turističnega zboru se je udeležilo 50 zaposlenih iz TOZD Gostinstvo »Haloški biser«, iz TOZD gostinstvo »Breg« in TOZD Ptuj-ske toplice, ki so prišli na Bled s posebnim avtobusom 14. oktobra. Vsakoletni turistično gostinski zbor nam je prinesel veliko novega znanja in izkušenj, ki ga moramo koristno uporabiti do naslednjega zboru, na katerega pa moramo misliti že danes.

Janko Grdiša

Naša obramba v vsako družino!

Obrambna vzgoja in usposabljanje je eden najpomembnejših elementov obrambnih priprav. V skladu z določbami zveznega in republiškega zakona o ljudski obrambi ter zakona o vojaški obveznosti je z obveznim poukom in usposabljanjem zajeto vse prebivalstvo, od učencev višjih razredov osnovnih šol do 60 let starih občanov. Pouk in usposabljanje potekata po učnih programih, ki temeljijo na sistemu obrambne vzgoje in izobraževanja, katerih nosilci so JLA republiški štab za teritorialno obrambo, republiški sekretariat za ljudsko obrambo, republiški sekretariat za notranje zadeve, zveza rezervnih vojaških starešin, zavoda za šolstvo SRS ter drugi organi in organizacije. Za obrambno usposabljanje uporabljajo razne oblike dela (predavanja, seminarji, tečaji, vaje itd), ki sicer zagotavljajo fizično navzočnost obveznikov pri pouku in omogočajo njihovo usposabljanje za opravljanje konkretnih zadolžitvev, predvsem v primeru vojne.

Oblikovanje sistema nagrajevanja po delu in rezultatih dela

V SKLADU Z ZAKONOM O ZDRUŽENEM DELU V KMETIJSKEM KOMBINATU PTUJ

ZAKON O ZDRUŽENEM DELU OBVEZUJE VSE TOZD IN DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB, DA DO 1. JANUARJA SPREJMEJO PRAVILNIKE O OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA IN DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE TER SKUPNO PORABO. DELOVNE ORGANIZACIJE PA MORAJO SPREJETI SAMOUPRAVNE SPORAZUME O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA IN DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN SKUPNO PORABO.

Pri tem ne gre samo za formalne zakonske zahteve, temveč gre za velike in vsebinsko izredno pomembne spremembe, ki v zvezi z delitvijo osebnih dohodkov zahtevajo od vseh nas korenite spremembe pravil našega obnašanja.

Z urejanjem osnov in meril v omenjenih pravilnikih in samoupravnih sporazumih moramo v duhu zakona o združenem delu vzpostaviti predvsem takšen družbenoekonomski položaj, da bo delavec v združenem delu mogel in hotel v svojem in družbenem interesu smotno gospodariti in upravljati z družbenimi sredstvi. V tem smislu mora biti delitev sredstev za osebne dohodke samo posledica že vnaprej dogovorjenih odnosov v ustvarjanju dohodka, razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev namenjenih za osebne dohodke.

O spletu vseh zahtev, ki izhajajo iz zakona o združenem delu v zvezi z oblikovanjem sistema nagrajevanja po delu in rezultatih dela, so bile v Kmetijskem kombinatu Ptuj v prejšnjem in tekočem mesecu organizirane razprave:

— na seji konference OO sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj,

— na posvetu s predsedniki komisij TOZD za pripravo predlogov za delitev sredstev osebnih dohodkov po delu,

— na seji Sveta za kadre.

Za predsednike komisij TOZD, direktorje TOZD in druge delavce, je bilo organizirano v zvezi s to problematiko tudi predavanje, na katerem je profesor Kogej v zelo preprostih in razumljivih besedah obrazložil celovitost oblikovanja po delu in rezultatih dela.

V vseh teh razpravah so se izoblikovali naslednji predlogi in zaključki:

I. Vsaka TOZD in delovna skupnost skupnih služb mora napraviti popis del oziroma KATALOG DEL, v katerem moramo zajeti vsa dela, ki se opravljajo po posameznih organizacijskih enotah v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih skupnih služb.

Ob koncu trgatve v vinogradih delovne enote Zavrč

Poimenovanje del se mora nanašati na opravljanje dela, ne pa na nosilca dela (delavca). Naziv dela praviloma poiščemo iz naloge, ki predstavlja bistveno oziroma pretežno del dela.

Ko bomo vsa dela v katalogu popisali, jih moramo ovrednotiti po metodi analitične ocene. Ker pa že imamo izdelano analitično oceno, ne bo potrebna nova ocena del, niti tega ne bi bili v stanju napraviti do 1. januarja 1978, zato predlagamo:

1. da se za tista dela, ki so identična delovnemu mestu, ocena delovnega mesta enostavno prenese na delo;

2. za dela, ki so sicer identična delovnemu mestu, pa

smo že doslej smatrali, da bi morali z ozirom na spremembe v zahtevnosti dela, analitično oceno spremeniti in

3. za ostala dela, ki jih predlagamo na novo in ki še niso bila ovrednotena, se ovrednotijo po ustreznem rang razporeditvi (»Opredelelitev kategorij strokovne zahtevnosti in razporeditev del v skupine po posameznih kategorijah«.)

To metodo je Svet za kadre predložil v javno razpravo že 26. julija 1977 in je opisana v »Navodilih za opis delovnih nalog« pod P-3.

V skladu z grupacijskim sporazumom moramo pri kategorizaciji strokovne zahtevnosti zaenkrat dodati še dve kategoriji in to:

V. kategorijo: za visokokvalificirana dela in

VI. kategorijo: za poslovska oziroma delovodska dela.

Solidna osnova za to kategorizacijo je že izdelana in samoupravno sprejeta sistematizacija delovnih mest, ki smo jo sprejeli v letošnjem letu in v kateri so:

1. vsa dela razporejena po organizacijskih enotah;

2. vsa dela opisana;

3. vsa dela kategorizirana od I—IX in

4. v kateri je določeno število potrebnih ur, ki je tudi eden izmed podatkov zahtevan v katalogu del.

II. MERILA INDIVIDUALNEGA PRISPEVKA DELAV-

CA morajo biti postavljena tako, da zajemajo slehernega delavca.

Delovni prispevek delavca se lahko meri bodisi s količinskimi, bodisi s kakovostnimi merili.

Sprejeto je stališče:

a) da bomo delovni prispevek delavca, kjer je to le možno, merili s količinskimi merili. Pri tem se bomo posluževali obstoječih izkušenj. Analizirali bomo obstoječe norme in jih po potrebi korigirali, tam kjer pa del še nimamo normiranih, pa je to možno, bomo izdelali norme na novo;

b) dela, za katere ne moremo določiti količinskih meril (norm) ali pa bi bilo količinsko merjenje neracionalno, ali da je v določeni skupini mogoče, količinsko meriti le izraziti manjšini, bomo delovno uspešnost oziroma delovni prispevek delavca ocenjevali.

III. MERILA USPEŠNOSTI ORGANIZACIJSKIH ENOT

Osebnih dohodkov ni odvisen le od delovnega prispevka posameznika, temveč tudi od prispevka organizacijske enote. Zato bomo za vsako organizacijsko enoto določili najustreznejša merila za ugotavljanje uspešnosti poslovanja.

Sprejeto je stališče, da je organizacijska enota lahko: obrat, DE, oddelek, služba, gostilna, prodajalna ipd.

Osnovna pravila oziroma principi, na katerem nivoju bomo merili uspešnost organizacijskih enot, so:

1. da je vsebina oziroma vrsta dela lastna tej organizacijski enoti;

2. da skupina ni prevelika in da je notranje komunikacijsko povezana;

3. da se že sedaj evidentirajo vsaj nekateri poslovni rezultati oziroma dogodki, ki so pomembni za spremljanje uspešnosti organizacijske enote. Taki podatki so lahko npr.: promet, stroški, razlika v ceni, koeficient obračanja, dohodek, normirani kalo, količina itd.

Pri iskanju oziroma določanju meril, ki bodo najbolj stimulatивно vplivala na uspešno poslovanje organizacijskih enot, naj se po temeljnih organizacijah angažira čimširši krog sodelavcev, še posebej pa tisti, ki kot poslovodni (vodilni in vodstveni) delavci odgovarjajo direktno ali indirektno za uspešnost teh organizacijskih enot. Ta merila s

(Nadaljevanje na 12. strani)

Oblikovanje sistema nagrajevanja

(Nadaljevanje z 11. strani)

konkretnimi številkami bomo morali vgraditi v samoupravne akte TOZD.

IV. MERILA REZULTATOV DELA TOZD

Rezultat dela TOZD je merljiv s poslovno uspešnostjo, izraženo z dohodkom in njegovo delitvijo, pri čemer morajo sredstva za materialno osnovo dela naraščati hitreje kot sredstva za osebne dohodke, vendar tako, da je rast osebnih dohodkov stimulatívna.

Za merjenje rezultatov dela TOZD se bomo posluževali meril, ki so določena s samoupravnimi sporazumi panoge.

Končni zaključki konferenec OO sindikata, predsednikov komisij in sveta za kadre glede izvrševanja navedenih nalog so naslednji:

1. takoj pristopiti k izdelavi kataloga del in usklajevanju vrednosti del na ravni TOZD (rok 15. 11. 1977). Svet za kadre pa mora opraviti to uskladitev med temeljnimi organizacijami in DSSS do 20. 11. 1977.

2. istočasno pregledati obstoječe norme in napraviti potrebne korekture. V TOZD, kjer norm še nimajo, je potrebno pospešiti priprave za izdelavo le-teh.

3. obenem delati tudi na pripravi osnov in meril za ocenjevanje delovne uspešnosti. Pri ocenjevanju bomo uporabljali zlasti naslednje kriterije:

- a) kvaliteto dela,
- b) količino dela in
- c) gospodarnost dela.

4. takoj pristopiti k ugotovitvam in analizam obstoječih meril uspešnosti organizacijskih enot (DE, obratov, gostinskih obratov, trgovskih poslovalnic itd), ter čimprej izdelati nova merila za organizacijske enote, ki teh meril doslej še nimajo;

5. intenzivno delati na pripravi konkretnih osnutkov — pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke TOZD in DSSS in skupnega samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka na sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v TOZD in DSSS združenih v KK Ptuj;

6. Vsak osnutek oziroma predlog, ki bo izdelan s tem v zvezi, naj bo takoj dan v najširšo javno razpravo, pri tem pa morajo družbenopolitične organizacije (ZK, sindi-

kat in ZSMS) prevzeti vso potrebno iniciativo.

Svet za kadre je še posebej pozval vse delavske svete TOZD naj zavzamejo svoja stališča glede analitične metode, ki je bila dana v razpravo. Ker do seje sveta ni bilo nobenih pripomb k tej metodi, je Svet za kadre soglasno zavzel stališče, da je analitična metoda, ki je bila dana v javno razpravo v knjižici »Navodila za opis delovnih nalog« ustrezna in da se naj s pomočjo »Opredelitelj kategorij strokovne zahtevnosti in razporeditev del v skupine v posameznih kategorijah«, ki je del te metode, pristopi k potrebnim popravkom razmerij sedanje analitične ocene, pri vrednotenju dela v katalogu del.

Svet za kadre je zavzel stališče, da ob izdelovanju kataloga in pri vrednotenju del ne bi smeli iti v splošno povečanje števila točk, ker se moramo zavedati, da nam v bodoči delitvi osebnega dohodka po delu in rezultatih dela osebni dohodek ne bo odvisen samo od točk. Ker bo za osebne dohodke planirana le določena kvota, bo ob velikem številu točk, vrednost točke manjša.

Zato ne bi smeli iskati rešitev v velikem številu točk, temveč predvsem v določanju

Jesenska priprava zemlje

pravilnih razmerij (indeksih) med posameznimi deli. To je tudi v duhu zakona o združenem delu.

Svet za kadre je zavzel tudi stališča, da je k uresničevanju zastavljenih nalog, potrebno zraven strokovnih komisij, ki so jih imenovali delavski sveti TOZD, pritegniti tudi vse najodgovornejše delavce v TOZD, zlasti še direktorje TOZD, ki so skupno s političnimi organizacijami najbolj odgovorni, kako bomo zastavili in uresničili zastavljene naloge. Zavedati se moramo, da so naloge izredno zahtevne, zato zahtevajo zelo odgovoren pristop k njihovega uresničevanju, sicer bodo odgovornost nosili v prvi vrsti individualni poslovodni organi TOZD in delovne organizacije ter družbenopolitične organizacije (ZK, sindikat in ZSMS).

Vso doslej navedeno gradivo je bilo dostavljeno:

1. vsem direktorjem TOZD;
2. vsem predsednikom OO sindikata;
3. vsem sekretarjem OO ZKS;
4. vsem predsednikom komisij TOZD, zadolženih za pripravo predlogov sistema nagrajevanja;
5. sekretarju koordinacijskega sveta ZSMS.

Vsem OO sindikata je bilo predlagano, naj o tem gradivu razpravljajo na sestankih svojih osnovnih organizacij, ker po zakonu o združenem delu sindikati morajo sodelovati pri sklepanju samoupravnih splošnih aktov s katerimi se določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke. Na nalogu, da naj poskrbe za razpravo po tem gradivu, smo opozorili tudi direktorje TOZD, v vednost pa poslali tudi vsem OO ZK.

Franc Golob

ŠTUDIJSKA POTOVANJA

Ogled sodobnega mlekarstva

V dneh 18. do 12. septembra smo predstavniki nekaterih slovenskih mlekar obiskali mlekarne v Freiburgu, Neuburgu in Bernu. Najprej smo si ogledali mlekarno v Neuburgu v ZR Nemčiji, ki je specializirana mlekarna za proizvodnjo steriliziranih mlečnih napitkov. Odkup z lastnega območja znaša približno 200.000 litrov mleka, od tega približno 160.000 litrov predelajo v sterilne mlečne napitke različne vsebnosti tolsče in različnih okusov, 40.000 litrov lastne smetane pa skupaj s 25.000 litri dokupljene sterilizirajo in prodajo na širšem območju Porenja. Celoten transport mleka od proizvajalcev do mlekarne vršijo v cisternah, ker proizvajalci mleko ohladijo. Radius odkupnega območja znaša 35 kilometrov. Mleko dobavljata mlekarne 1.800 proizvajalcev, ki so

hkrati tudi solastniki mlekarne. V mlekarni je 105 zaposlenih.

Naslednji dan smo si ogledali mlekarno v Freiburgu, ki je konzumnega tipa in zajema odkupno območje približno 3300 km², ki leži delno ob Renu, delno ob južnem Schwarzwaldu s 4.600 proizvajalci, ki imajo 36.000 mlečnih krav. Letni odkup znaša 110 milijonov litrov mleka, dnevni med 245.000 in 305.000 litri, s povprečno tolsčo 3,8 odstotkov. Letno opravijo okrog 600.000 pregledov vzorcev kvalitete mleka, za spremljanje kontrole proizvodnje pa opravi laboratorij dnevno približno 900 kontrolnih pregledov. Proizvodni program te mlekarne je izključno konzumnega značaja in proizvaja pasteurizirano mleko, sterilno mleko, pinjevec, kakovni napitek, sladko in kislo smetano, kon-

denzirano mleko s sadjem, jogurte in sadne jogurte, maslo in skuto. Za oskrbo mesta Freiburg in okolice dokupujejo asortiment drugih mlekar in oskrbujejo mrežo s kompletnim asortimentom iz lastnega prodajnega skladišča. Imajo 37 kamionov za prevoz izdelkov in 14 kamionov s cisternami. Zaposlenih je 290 delavcev in letna realizacija znaša 110 milijonov nemških mark. Dnevno se oskrbuje v grosističnem skladišču 200 do 300 trgovcev. Razen zelo raznolikega asortimenta jogurtov in napitkov izdelujejo tudi celo paleto sirmih namazov. Proizvodnja masla je organizirana na kontinuirnem stroju tipa Vestfalija z gnetilci in transporterji ter pakirnim strojem znamke SIG, švicarske izdelave. Proizvajajo samo čajno maslo in maslo za kuh-

Tretji dan smo obiskali mlekarne v Bernu, ki dnevno predeluje 300.000 litrov mleka, predvsem v konzumne mlečne izdelke in sladoled. Asortiment proizvodov obsega 370 proizvodov, s katerimi oskrbujejo 1475 strank in preko grossistov še nadaljnjih 5600. Izdelujejo sterilno mleko in smetano, kvarg, jogurte in zelo obširen program sladolediv. Zaposlenih je 375 delavcev. Zmogljivost polnilnih strojev za kvarg in jogurt je 46.000 lončkov na uro, polnilne linije za pasterizirano in ultrapasterizirano linijo 22.000 enot na uro, smetane za kavo 36.000 na uro in sladoleda 46.000 enot na uro. V mlekarne prepeljejo 80 odstotkov mleka s cisternami in 20 odstotkov v mlečnih vrčih. Letno predelajo 80 milijonov litrov mleka, ki ga odkupijo na 150 zbiralnicah, na katerih imajo urejene naprave za hlajenje mleka. Od tega napolni 37 milijonov litrov mleka letno kot pasterizirano in UP mleko in ga prodajo v tetrapaku, ostalo mleko predelajo v jogurt in kvarg.

Zelo zanimiva je bila razloga o organiziranosti mlekarstva v Švici in o tem kako Švica rešuje viške mleka. V letošnjem letu je namreč kontingentirala dobavo mleka proizvajalcem mleka tako, da so preračunali povprečno oddajo v zadnjih 3 letih in upoštevali kmetijske površine ter tako vsakemu proizvajalcu določili njegov letni kontingent, za katerega ima zagotovljen odkup. Zato se proizvajalci z viški preusmerjajo v pitanje. Švica kazeinata ne proizvaja, proizvaja pa kazein in sicer v gorskih mlekarnah, kjer poleti izdelujejo ementalec, pozimi pa ga zaradi silazne prehrane ne smejo delati in to mleko predelajo v kazein. Sicer pa Švica teži za tem, da izpolnjuje sistem samooskrbe z vsemi izdelki in zato mlečnih izdelkov, razen recipročnih poslov pri raznih specialnih izdelkih ne uvaža kljub temu, da so na svetovnem trgu nižje cene. Ker v teh mlekarnah in v tem času ni bilo možno organizirati ogleda proizvodnje kazeinata, zaradi oddaljenosti, smo se s predstavniki Alfa-Lavala dogovorili, da nam organizirajo ogled mlekarne v Lipnici, ki ima v programu tudi kazeinat, za katerega je tehnologijo in opremo oskrbel Alfa-Laval.

Četrty dan smo uporabili za povratek in si spotoma ogledali še mlekarne v Kranju in imeli razgovor z dr. Forsneričem o proizvodnji kazeinata.

Janez Vrečer

**KO PREČITATE
»NAŠO POT«,
JO DAJTE ŠE
SOSEDU!**

Ljudska obramba in družbena samozaščita — temeljni nalogi sindikatov

Podlaga za delo sindikatov na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite sta:

- zvezna in
- republiška ustava, ki v temeljnih načelih in v posebnem poglavju obravnavata splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito.

— Na podlagi ustave smo se dolžni vsi občani vključiti v obrambo domovine.

V ustavi je med drugim rečeno:

»Družbenopolitične in druge organizacije se pripravljajo za delovanje v vojni, sodelujejo pri izdelavi in usklajevanju načrtov in pripravljanih ukrepov v okviru družbenopolitičnih skupnosti in spodbujajo aktivnost svojih članov in delovnih ljudi za obrambo domovine.«

V posebnem poglavju o družbeni samozaščiti:

»Delovni ljudje oblikujejo zavest o varovanju temeljnih vrednot socialističnega družbenega sistema, zasnovanega na samoupravnem položaju delovnega človeka in drugih dosežkov revolucije ter na patriotizmu, razvijanju varnostne kulture, preprečujejo in odkrivajo družbeno negativna in škodljiva dejanja, se seznanjajo z vsebino, metodami in oblikami sovražnega delovanja...«

Tudi novi zakon o ljudski obrambi nalaga vsem delavnikom, torej tudi sindikatom, dolžnosti in odgovornosti o obrambnih pripravah in v obrambi sami.

Osmi kongres sindikatov je v posebnem sklepu nakazal naloge sindikatov pri organiziranju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

I. Ljudska obramba:

1. V nadaljnjem obdobju je potrebno usmeriti vse sile v proces podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozaščite tako, da bo lahko vsak delavec uresničeval svoje ustavne pravice in dolžnosti pri obrambi svoje ustavne pravice in dolžnosti pri obrambi domovine, zlasti v TOZD in v krajevni skupnosti.

— Sleherni delavec mora biti seznanjen s pravicami, obveznostmi in nalogami v obrambnih pripravah ter se aktivno vključiti v delo na tem področju.

— Ljudska obramba mora postati sestavni del našega družbenopolitičnega sistema.

Ljudsko obrambo moramo vgrajevati v vse strukture gospodarstva in družbenih de-

javnosti, kot so: vzgojo in izobraževanje, znanost, informativna dejavnost itd.

2. Obveščanje članov sindikata — krepitev zavesti za delo v obrambnih pripravah in morebitni vojni je trajna naloga sindikatov.

Osveščenost je zelo pomembna.

Pri tem bomo uspešnejši, če bomo ustvarili najosnovnejše pogoje, to pa je:

- a) socialna in pravna varnost,
- b) uveljavitev ustave in zakonov,
- c) krepitev samoupravnih odnosov in
- č) stabilnost gospodarstva.

3. V TOZD:

— V vsaki TOZD in OZD mora sindikalna organizacija sodelovati v obrambnih pripravah;

— V obratne načrte TOZD oziroma OZD je treba vnesti dolžnosti, ki jih imajo družbenopolitične organizacije, zlasti sindikat.

Pri tem je pomembno zlasti politično delo, kakor tudi operativne naloge.

— V vseh TOZD moramo ustanoviti odbor za ljudsko obrambo in komisije za družbeno samozaščito, na ravni OZD pa koordinacijske odbore.

V te odbore in komisije vključujemo delegate družbenopolitičnih organizacij (sindikat, Zvezo komunistov, Zvezo socialistične mladine). Ta naloga je bila uspešno opravljena v letošnjem letu.

— V sindikatih se moramo zavzeti, da postane ljudska obramba sestavni del aktivnosti in delovanja samoupravnih organov.

— V samoupravnih aktih (statutih in pravilnikih) morajo biti jasno in konkretno opredeljene vloge in obveznosti TOZD in posameznika v morebitni vojni.

— Zavzemati se moramo za usposabljanje delavcev za delo v vojnih razmerah.

— Ugotovljeno je, da se v nekaterih manjših delovnih organizacijah slabo pripravljajo na splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Sindikat naj poskrbi, da bo potekalo delo na pripravah kot je treba.

4. SIS in ljudska obramba:

— V delovnih programih SIS in drugih samoupravnih organov in organizacij mora biti vključena ljudska obramba in družbena samozaščita:

- zdravstvo
- telesna kultura
- vzgoja in izobraževanje itd.

5. Šole:

Tu gre za vzgojo mladega rodu za ljudsko obrambo. Prav šole lahko najbolj spodbujajo patriotsko socialno zavest. Le-te naj razvijajo društva in dejavnosti, ki so pomembna za ljudski odpor npr.:

- strelstvo,
- taborništvo,
- radiomaterstvo,
- prva pomoč,
- tehnični pouk,
- planinarstvo, itd.

— Vključiti moramo ljudski odpor v učne programe in v praktične vaje.

Sindikat mora v šolah na vseh stopnjah sodelovati pri delu odborov za ljudsko obrambo;

— vrednote in izkušnje iz NOB moramo prenašati na mladino (izleti v partizanske kraje).

— aktivni — rezervnih vojaških starešin naj pomagajo šolam.

Šole lahko veliko storijo za vključevanje mladih v enote civilne zaščite. To pa v povezavi s krajevno skupnostjo, kar je pomembno že sedaj, v miru (naravne nesreče, požari, poplave itd.).

Tovarištvo, humanost, solidarnost je treba vsestransko razvijati.

Materialna opremljenost in rezerve:

Na tem je bilo že veliko storjenega, toda še vedno premalo.

— Prizadevati si moramo, da bo oprema (obleka, obutev, zaščitna sredstva, oborožitve) čimboljša, seveda v mejah možnosti.

Oborožitve naj bo moderna in praktična. Starega orožja ne smemo zavreči (uporabiti ga na vajah in v vojni).

V sindikatih se moramo zavzemati:

— da se uredi preskrba občinskih skupščin in drugih dejavnikov splošnega ljudskega odpora;

— da se bistveno povečajo zaloge;

— za ljudski odpor je potrebno kmetijstvo v vseh krajih (tudi v hribovih);

Razvoj kmetijstva moramo podpirati (subvencije z davki).

— Ustvariti je treba potrebne rezerve reproduktivskega materiala, ki bi ga potrebovali v morebitni vojni.

Pismeno pooblastilo za pooblaščen osebe

Služba varstva pri delu Kmetijskega kombinata Ptuj predlaga delavskim svetom TOZD, da za pooblaščen osebe iz varstva pri delu sprejmejo naslednje strokovne in kontrolne naloge, ki izhajajo iz obveznosti skupnega samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu, zakona o varstvu pri delu, pravilnika o požarni varnosti ter zakona o združenem delu:

1. Pooblaščen oseba iz varstva pri delu in požarne varnosti opravlja delo in naloge le s področja strokovnih zadev varstva pri delu in požarne varnosti poleg svojega rednega dela oz. sistemiziranega delovnega mesta;
2. Pooblaščen oseba iz področja varstva pri delu in požarne varnosti mora na svojem področju za katerega je pooblaščen kontrolirati in nadzorovati kako se izvajajo varnostni ukrepi

v delovnem procesu, kakšni so delovni pogoji, kako je urejena varnost na delovnem mestu, kako so urejena in opremljena sredstva za delo, kako so opremljeni delavci s sredstvi osebne zaščite ter varstvene opreme in kakšno je stanje požarnovarnosti TOZD odnosno DE. Prav tako je pooblaščen oseba dolžna nadzorovati pogoje glede mikroklime, prezračevanja, fizikalnih in kemičnih škodljivosti ter

ti še pooblaščen oseba iz varstva pri delu.

7. Pooblaščen oseba mora sodelovati pri izdelavi samoupravnih aktov in finančnega predračuna (načrta) sredstva za varstvo pri delu in požarno varnost.

8. Pooblaščen oseba skrbi da se izvrši nakup ustreznih sredstev in opreme za varstvo pri delu in požarno varnost.

9. pooblaščen oseba pomaga skupaj z odgovorno osebo iz TOZD odnosno DE organizirati požarnovarnostno skupino oziroma gasilsko enoto;

10. pooblaščen oseba, pregleduje in kontrolira brezhibnost gasilskih tehničnih sredstev, ter skrbi z drugimi odgovornimi v

stvenih okvar in o delavcih, razporejenih na taka delovna mesta oziroma dela;

— o zdravstvenih pregledih;
— o poškodbah in obolenjih delavcev, ki so posledica nesreče pri delu ali poklicnih bolezni, ter o vzrokih nesreč pri delu;

15. pooblaščen oseba iz varstva vodi dnevnik, odnosno zapisnik o pregledu in odpravi pomanjkljivosti stanja varstva pri delu in požarne varnosti v svoji temeljni organizaciji odnosno delavni enoti;

16. pooblaščen oseba iz varstva pri delu je dolžna takoj obvestiti službo varstva pri delu in požarne varnosti o hujši ali smrtni nesreči ter požaru in je dolžan, da ukrene vse, da se mesto nesreče ne spremeni; zato ima pravico zaseči vsa delovna sredstva in pripomočke, sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu, ki so bila v neposredni ali posredni vzročni zvezi z nesrečnim dogodkom;

17. pooblaščen oseba mora obveščati organe upravljanja TOZD o stanju varstva pri delu in požarne varnosti;

18. pooblaščen oseba s področja varstva pri delu in požarne varnosti mora svojo strokovnost nenehno izpolnjevati in ima pravico zahtevati s strani vodstva TOZD, službe varstva pri delu in požarne varnosti, samoupravnih organov, kakor tudi družbenopolitičnih organizacij, da ga v tem vsestransko podprejo;

19. pooblaščen oseba s področja varstva pri delu in požarne varnosti je glede strokovnosti na tem področju strokovno podrejena službi varstva pri delu in požarne varnosti. Glede na to mora pooblaščen oseba redno obveščati službo varstva pri delu varnosti pri delu oziroma bi pomenil ta pojav nevarnost za zaposlene;

20. pooblaščen oseba iz varstva pri delu in požarne varnosti mora biti v stalni povezavi z vodstvom TOZD — DE, odgovornimi osebami, službo varstva pri delu in požarne varnosti ter družbenopolitičnimi organizacijami;

21. zaradi spreminjanja predpisov odnosno zaradi izpolnjevanja zakonskih obvez delavski svet TOZD pooblašča službo varstva pri delu in požarne varnosti, da lahko strokovne in kontrolne naloge pooblaščen osebe iz področja varstva pri delu in požarnovarnosti, dopolni ali prekliche, s tem da mora služba varstva pri delu in požarne varnosti predhodno pismeno obvestiti delavski svet temeljne organizacije združenega dela.

Delavske svete temeljnih organizacij prosimo, da pooblastila čimprej izdajo, ker bi na tak način lahko SVD in požarne varnosti v popolni organiziranosti zaživi v Kmetijskem kombinatu.

LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

8. Krepitev partizanske baze:

— za uspešen boj in odpor v morebitni vojni moramo imeti dobro organizirano bazo v krajevni skupnosti;

— v krajevni skupnosti je treba povezati vse dejavnike odpora, kot so: vas, naselje, ulica, šole, TOZD, družbenopolitične organizacije, društva, SIS itd.

Sindikati naj bi sodelovali z organi krajevne skupnosti pri ustanavljanju in organizaciji civilne zaščite. To je zelo pomembno, ker potrebujemo civilno zaščito že sedaj v miru, ko lahko pride do hudih nesreč, poplave, potresa ali požarov itd.

Takšno sodelovanje je potrebno tudi pri izdelovanju obrambnih načrtov v krajevni skupnosti, zlasti v tistem delu, ki ureja vprašanje proizvodnje, zaščite, evakuacijo prebivalstva in drugo.

Za partizansko bazo je zelo pomembna preskrba prebivalstva. Zavedati se moramo, da se s prazno torbo in prazno puško ni mogoče dolgo uspešno bojevati.

Partizanska baza mora zagotoviti, da bo celoten borbeni del koncepta splošnega ljudskega odpora lahko uspešno deloval tudi v najtežjih razmerah, torej tudi v pogojih začasne okupacije.

Iz vsega tega navedenega lahko zaključimo, da nas čaka na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite številne in odgovorne naloge. Zato bomo morali v sindikatih in tudi v vseh drugih družbenopolitičnih organizacijah usmeriti za vsestransko krepitev in podružbljanje obrambnih priprav.

Stane Širovnik

Tudi obrezovanje drevja je zahtevno in nevarno delo

ostalih negativnih pojavov, ki lahko vplivajo na zdravje in življenje zaposlenih delavcev, kako so delavci podučeni o ukrepih za varstvo življenja in zdravja;

3. Pooblaščen oseba iz varstva pri delu in požarne varnosti lahko prepove delo na delovnih mestih ali delih kjer je neposredno ogroženo življenje ali zdravje delavcev. O tej prepovedi je dolžna takoj obvestiti direktorja TOZD, službo varstva pri delu, delavsko kontrolo TOZD in pristojni organ inšpekcije dela.

4. Pooblaščen oseba iz varstva skupaj s odgovorno osebo iz TOZD odnosno DE skrbi, da imajo delovne priprave in naprave ustrezne listine in da se vršijo redni periodični pregledi;

5. Pooblaščen oseba je dolžna, da skupno z vodjem dela temeljito pouči novince, z možnimi nevarnostmi in ustreznimi varnostnimi ukrepi, dodeli jim sredstva za osebno varnost, ter jim razloži in pokaže varne načine dela in ravnanja s sredstvi za delo.

6. Pooblaščen oseba mora sodelovati pri preiskavi nesreče in poškodb, ter pri sestavi zapisnika. Vse prijave nesreče pri delu (obrazec ER — 8) mora zaven odgovornega vodja parafira-

TOZD odnosno DE za njihovo brezhibnost;

11. pooblaščen oseba skrbi, da se v TOZD oziroma deloviščih nahaja določeno število oseb za strokovno nudenje prve pomoči ter reševanja v primeru nesreče pri delu;

12. pooblaščen oseba skrbi, da v TOZD odnosno DE v skladu s predpisi o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pošlje delavce na prehodne in posebne prehodne in periodične zdravstvene in psihofizične preglede;

13. pooblaščen oseba pismeno obvešča službo varstva pri delu in požarne varnosti o odpravi pomanjkljivosti in o svojih pregledih ter o izvrševanju posebnih obveznosti do inšpekcije dela;

14. pooblaščen oseba je dolžna voditi evidenco o rezultatih periodičnih preizkusov kemijskih in bioloških škodljivosti in mikroklime;

— o periodičnih preizkusih delovnih priprav in naprav;

— o pregledih in preizkusih sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu;

— o preizkusih znanja delavcev glede usposobljenosti za varno delo in požarno varnost;

— o delovnih mestih z večjo nevarnostjo poškodb in zdrav-

Poškodbe in bolniški stalež ter izvajanje laične kontrole

V AGROKOMBINATU LENART

V Agrokombinatu Lenart je osnovni predmet poslovanja poljedelstvo, sadjarstvo, vinogradništvo in živinorejo, v katere proizvodnje je vključenih okoli osemdeset delavcev. Poleg te proizvodnje opravlja približno 40 delavcev še transportne storitve s kamioni, zemeljska in druga dela z buldožerji ter strojni servisi v mehanični delavnici.

Približno 60 odstotkov delovnih ljudi torej opravlja dela v težjem delovnem okolju in težjih delovnih razmerah, saj se nenehno srečujejo s klimatskimi in mikroklimatskimi škodljivostmi, s pesticidi in mineralnimi gnojili, kakor tudi z ropotom in vibracijami ter drugimi nevarnostmi za poškodbe in obolenja.

Ekvivalentna temu je tudi slika poškodb pri delu, saj so poškodbe na vrhu statističnih podatkov prav v delovnih enotah s povečanimi nevarnostmi. Posebej zanimiva je slika gibanja bolniškega staleža nasploh, pri katerem pa niso vključeni izostanki porodnic in zdravljenje otroka. Opažamo namreč, da med bolnimi prevladujejo mlajši delavci, kar je še posebej poudarjeno pri poškodbah pri delu. Mladi delavci so namreč pri svojem delu često zaletavi, težijo za trenutno storilnostjo

ali so često izven koncentracije za delo. Starejši delavci pa rutinsko upoštevajo nenapisano pravilo »hiti počasi«, zato je njihova storilnost umirjena, vendar je delo varno, ker vedno premislijo, preden se lotijo nevarnejšega dela.

POLOŽAJ BOLNIŠKEGA STALEŽA

V devetih mesecih tega leta so statistični podatki pokazali, da ni pomembnih odstopanj od poprečij nekaj let nazaj. Sorodna je slika gibanja bolniških staležev, vključno s poškodbami pri delu po mesecih. Tu je posebej zanimiv mesec maj, ki občutno izstopa navzgor, medtem ko je rezultat najbolj zadovoljiv v januarju. Res pa je, da je dolžina bolniških staležev, torej resnost, če izvzamemo poškodbe pri delu, obratna. Slika bo razumljivejša, če nekaj podatkov prikažemo v tabeli.

M e s e c	Število zaposlenih	Vsi boln. staleži			Poškodbe pri delu		
		število bol. del.	pogost. nost	resnost % dni	število poškodb	pogost. nost	resnost % dni
Januar	215	9	4,2	15	3	1,4	11
Februar	212	13	6,1	11	2	0,0	11
Marec	210	13	6,1	10	2	0,9	15
April	208	14	6,7	9	2	0,9	15
Maj	205	21	10,2	7	5	2,4	12
Junij	201	14	6,9	8	4	2,0	13
Julij	199	14	6,9	9	3	1,5	14
Avgust	207	15	7,2	7	1	0,5	15
September	206	15	7,2	13	4	1,6	15
Skupaj	207	128	46,3	10	26	9,4	13

Vsi, ki so bili v bolniškem staležu zajeti v tabeli, niso bili na delu skupno 1231 dni, za kar so prejeli 132.409,95 din nadomestila osebnega dohodka v breme delovne organizacije. Za bolezenske izostanke, zaradi poškodb pri delu in v zvezi z delom smo delavcem izplačali 34.687,95 din nadomestila.

Ne smemo tudi mimo podatka, da so letos, kakor tudi prejšnja leta, na vrhu bolniških staležev delavci v neposredni kmetijski proizvodnji, saj od 40 odstotkov zaposlenih dosegajo kar 52 odstotkov bolniških staležev. Poškodbe pri delu pa kažejo, da je med temi delavci kar 56 odstotkov vseh poškodb. Zanimiv je tudi podatek, da je največ poškodb pri delu ob ponedel-

kih; letos v devetih mesecih jih je bilo kar devet- medtem ko so drugi dnevi zastopani s po enim do pet primerov.

Kakor pri bolniških staležih nasploh, še posebej pa pri sliki poškodb pri delu, ima eno najpomembnejših vlog služba varstva pri delu. S sistemskimi preučevanji opisane problematike mora ta služba nenehno bdeti nad delavci. V osnovi je nujna vzgoja in izobraževanje ob delu in za delo; enako vlogo ima tehnično varstvo in celokupna varnost delavcev na delu. V naši delovni organizaciji je ta odgovorna strokovna naloga poverjena referentu za varstvo pri delu, ki se bori s pomočjo drugih strokovnih kadrov v delovni organizaciji in v TOZD, da se de-

lavec počuti med delovnim časom povsem varnega. Takšno varnost dosegamo samo z delovnim procesom, v katerega je vgrajena družbena samozashita, notranja varnost, s komponentami varstva pri delu in požarnega varstva.

LAIČNA KONTROLA BOLNIŠKIH STALEŽEV

Izrazitejših simulantov glede izostajanja z dela zaradi »bolniške« ne opazimo, saj vedo prav vsi delavci, da jih lahko vsak čas obišče delavec službe varstva pri delu, ki opravlja tudi to kontrolo. Da bi v občini poenotili in objektivizirali laično kontrolo bolniških staležev, bi kazalo posnemati združeno delo v

občini Grosuplje, vendar kaj oprijemljivega o ustanovitvi take kontrole še ne zasledimo. Uporabljamo še torej interno kontrolo, ki pa je tudi lahko le učinkovita, če je dovolj avtoritativna. V naši delovni organizaciji je na prostorsko razdrobljenost in razširjenost delovnih enot in s tem bivanj delavcev, pri kontroli nekaj ovir, med katerimi prevladuje nepravčasno obveščanje kontrolorja o delavcu, ki je v bolniškem staležu. Večkrat in to prav pri delavcih, ki so bolni zaradi nujnih domačih opravil samo nekaj dni, je tudi kriva časovna stiska kontrolorja. Kljub temu pa lahko trdim, da zasledimo tudi na tem področju viden premik.

Janez Šijanec

V »KOŠAKIH« TMI MARIBOR

V zadnjem devetmesečju je bilo v naši delovni organizaciji zabeleženih 50 nezgod pri delu.

Nezgode so bile v glavnem pri klanju živine. Pripetile so se predvsem pri raznih opravilih, kot so: nezgoda pri rezanju slanine, rezanju mesa, izkoščevanje itd. Prav tako je bilo zabeleženih nekaj nezgod pri delu ob samem razkladanju avtomobilov, pri brušenju na strojih, pri rezanju pločevine in podobno.

Ljubica Kramberger

Šport in rekreacija

TRADICIONALNO SREČANJE Z VA-MA VARAŽDIN

V soboto 22. oktobra je bilo v Varaždinu prijateljsko športno srečanje trgovsko organizacijo VAMA Varaždin in našo TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice«.

V soboto 22. oktobra je bilo v Varaždinu prijateljsko športno srečanje med trgovsko organizacijo VAMA Varaždin in našo TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice«.

To srečanje je že tradicionalno, saj je letos že sedmo leto, odkar se je pričelo s to vrsto poglobitve poslovnih stikov med tema dvema partnerjema.

Prvotno ozko omejeno tekmovanje na same TOZD in z ožjim izborom športnih panog se je razraslo v zadnjem času v športnem času v športno udejstvovanje celotnega kombinata, saj so tokrat

v Varaždinu potovali tekmovalci iz sedmih temeljnih organizacij in iz skupnih služb kombinata.

V okviru tekmovanja smo se pomerili v šahu, streljanju, kegljanju moških in žensk, namiznem tenisu, malem nogometu ter celo nogometu starejših od 35 let.

Ker smo zmagali le v streljanju in ženskem kegljanju, v šahu pa je bil rezultat neodločen, smo skupno srečanje sicer izgubili, vendar je poglobitveno da so se okrepili medsebojni prijateljski in poslovni odnosi.

M. J.

Devetmesečni poslovni rezultati

AGROKOMBINAT MARIBOR

V letošnjem letu je bila v Agrokombinatu Maribor izvedena reorganizacija. Oblikovali smo specializirane temeljne organizacije po panogah in sicer:

1. TOZD Sadjarstvo-vinogradništvo
2. TOZD Poljedelstvo-živinoreja
3. TOZD Ribišтво
4. TOZD Strojna postaja
5. TOZD Gozdarstvo

Čeprav temeljne organizacije v navedenih oblikah poslujejo že od 1. januarja 1977, smo poslovne rezultate po temeljnih organizacijah ugotavljali prvič šele s stanjem 30. septembra 1977.

Posamezne temeljne organizacije so v obdobju od 1. januarja do 30. septembra 1977 dosegle naslednje rezultate:

(v 000 din)

TOZD	Celotni dohodek	Dohodek	Čisti dohodek	Ostane dohodka
1. Sadjarstvo-vinogradništvo	73.610	30.041	21.801	+ 2.791
2. Poljedelstvo-živinoreja	55.954	12.511	10.042	+ 1.095
3. Ribišтво	4.950	179	1.639	- 1.946
4. Strojna postaja	14.394	6.683	6.060	+ 1.090
5. Gozdarstvo	6.802	3.825	3.358	+ 154
Skupaj delovna organizacija	155.710	53.239	44.999	+ 3.184

Rezultati med letom za kmetijstvo niso zanesljiv pokazatelj, vendar lahko služita kot osnova za oceno končnih rezultatov. V primerjavi s planom so v vseh temeljnih organizacijah, razen v ribištvu, ugodnejši od planiranih in ocenjujemo, da ob zaključnem računu ne bo bistvenih odstopanj, razen v ribištvu.

Kmetijski kombinat Ptuj

TOZD Kmetijskega kombinata Ptuj so v devetih mesecih letos ustvarile 33 odstotkov več celotnega prihoda kot v istem obdobju lani, dohodek so povečale za 23 odstotkov, za enak odstotek pa tudi čisti dohodek.

Večina TOZD je uspela že med letom iz začasne razporeditve čistega dohodka formirati sklade.

Z izgubo je končala poslovanje le TOZD Petovja. Zguba te TOZD pa je za 2 milijona manjša kot je bila v prvem polletju letos. Z ozirom na to, ker ima TOZD še del dohodka v neplačani realizaciji in ker so že rezervirali del sredstev predvidenih za izplačilo rabatov in superrabatov ocenjujemo, da bo ta TOZD končala poslovno leto 1977 s pozitivnim finančnim rezultatom.

K zmanjšanju zgube je med drugim precej pripomogla tudi uvedba nagrajevanja po delu in podaljšani delovni čas. Delavcev za določen čas niso zaposlili, te delavce pa so nadomestili, ko je bilo potrebno, delavci drugih TOZD in delovne skupnosti skupnih služb kombinata s popoldanskim delom. Ta pomoč se ni odražala pozitivno samo na poslovnem rezultatu TOZD Petovja, temveč je bila hkrati tudi dokaz, da delavci v nobeni od TOZD kombinata niso osamljeni, ko so potrebni pomoči. Te delovne akcije, ki so jih vodile osnovne organizacije sindikata v TOZD so jasno pokazale, da za delavce kombinata ni solidarnost zgolj beseda, še bolj kot doslej pa je 2200 delavcev kombinata prepričano v to, da imajo v kombinatu zagotovljeno socialno varnost.

V celoti so tudi zagotovljena sredstva za izvedbo druge faze sanacije poslovanja TOZD, s tem pa je zagotovljeno tudi jamstvo, da bo ta TOZD dolgoročno sanirana. Kredite za naložbo v osnovna sredstva smo dobili odobrene pri Kreditni banki Maribor — podružnici Ptuj in Republiškem skladu skupnih rezerv.

Odobritev kreditov je dokaz zaupanja upravljalcev banke in sklada rezerv do delavcev kombinata, zato moramo narediti vse, da bomo to zaupanje tudi opravičili. Zavedamo se, da še nismo uspeli uvesti reda na vseh delovnih področjih, morali pa ga bomo do konca izvedbe sanacije povsem vpeljati.

TOZD Ptujске toplice je tretje tromesečje končala s pozitivnim rezultatom.

Že danes pa lahko ugotovimo,

da bo ta TOZD v naslednjem letu poslovala z izgubo, ki bo posledica visokih obresti od kreditov.

Zato bo potrebno še letos pričeti razmišljati o tem, kako bomo to TOZD sanirali.

O tem ne bomo razmišljali samo delavci kombinata, pač pa bomo morali iskati rešitve vsi občani, saj bo sanacija v skladu s sprejetim občinskim odlokom, stvar vseh in ne samo investitorja, ki je objekt zgradil in to v glavnem s krediti.

TOZD Kmetijstvo je z ozirom na dobre rezultate v poljedelstvu in z ozirom na to, ker smo v obračun zajeli tudi zneske škod za spomladansko pezebo, kon-

čala poslovanje v devetih mesecih s pozitivnim rezultatom. Ugotavljamo pa, da bodo konec leta rezultati v vinogradniški in sadjarski proizvodnji, slabi. Kakšen bo izpad dohodka v tej dejavnosti še ne vemo, ker sta trgatve in spravilo sadja v teku. Kljub temu pa je že danes jasno, da sadjarsko vinogradniška panoga ne bo dala planiranih finančnih rezultatov, čeprav nam je del škode pokrila zavarovalna skupnost.

Vse ostale TOZD so kot smo že ugotovili, dobro poslovale.

Konec leta bo večina naših TOZD realizirala planske naloge.

Marija Magdalenc

Razporejanje skupnega prihodka

v dohodkovnih odnosih Kmetijskega kombinata Ptuj

V KMETIJSKEM KOMBINATU PTUJ SMO SE ŽE PRED MESECI LOTILI DELA NA SESTAVI MERIL IN SPORAZUMOV, KI BODO UREJALI ODNOSE PRI PRIDOBIVANJU SKUPNEGA PRIHODKA. KER MORAMO ZA OBLIKOVANJE DOHODKOVNIH ODNOSOV POZNATI DELEŽ POTREBNIH SREDSTEV IN DELA ZA VSAKO FAZO REPRODUKCIJSKE SKUPNOSTI IN KER IMAMO V KOMBINATU TOZD, KI SO Z DRUGIMI DOHODKOVNO POVEZANE PO VEČ KOT DESET DOHODKOVNIH LINIJAH, JE DELO NA TEM PODROČJU OBSEŽNO IN ZAHTEVNO.

Deleže posameznih faz ugotavljamo na osnovi modelnih kalkulacij, ki so jih delavci razvojno tehničnega sektorja pripravili skupaj z delavci TOZD. Te kalkulacije bodo vsebovale širše priznane normative za porabljen material in delo. Sestavni elementi modelnih kalkulacij toraj ne bo dejanska poraba materiala in dela, za katero vemo, da mnogokrat presega družbeno priznano porabo, pač pa bo sestavni element normalna — sporazumno dogovorjena poraba.

Razne samoupravne, pogodbene in zakonske obveznosti ne bodo zajete v modelno kalkulacijo, ker ne morejo biti sestavni deli normativov oziroma standardov. Te obveznosti so specifičnost vsake od TOZD in niso tehnološko pogojene, zato tudi ne morejo biti njihov sestavni del.

Pri delu se srečujejo komisije z vrsto težav, ki jih težko rešujemo. Zadnje čase so pričele razne poslovne skupnosti pripravljati ob sodelovanju vrste strokovnjakov modelne kalkulacije za posamezne vrste proizvodov.

V teh kalkulacijah niso upoštevane specifičnosti posameznih TOZD, ker so izdelane na osnovi podatkov ene od TOZD v republiki. Nemogoče je, da bi takšni podatki o porabi sredstev in dela lahko bili tisti, ki bi določali normalno porabo, za vse TOZD, ki se ukvarjajo z isto dejavnostjo.

Menimo, da bi s takšnim pristopom dosegli ravno nasprotno kot želimo, zato iščemo v kombinatu drugačne rešitve in to takšne, ki bodo sprejemljive za vse TOZD, ki bodo med seboj dohodkovno povezane.

Marija Magdalenc

Konferenca sindikata Agrokombinata Maribor

Delo sindikata je bilo v letošnjem letu z ozirom na sprejetje zakona združenem delu precej pestro.

Zakon o združenem delu je že v svojem osnutku imel močan vpliv na delo in življenje kolektiva. Vplival je na reorganizacijo delovne organizacije kot celote in temeljne organizacije Kmetijstvo. Delovna organizacija po svojem prvem konstituiranju leta 1973 ni bila registrirana pri Okrožnem gospodarskem sodišču, ker je v svoji sestavi imela temeljno organizacijo KZ Maribor, ki je pod tem imenom ni mogla registrirati. Zakon o združenem delu je to dilemo v naši delovni organizaciji razčistil, prav tako pa je vplival na sprejem novega koncepta združevanja kmetijskih zadrug v občini Maribor. Že pri organiziranju temeljne organizacije Kmetijstvo leta 1973 smo se zavedali, da je temeljna organizacija v takem obsegu prevelika in da ne omogoča dovolj neposrednega vključevanja vseh delavcev v samoupravno odločanje. Zato smo s sprejetjem zakona o združenem delu toliko lažje pristopili k reorganizaciji TOZD Kmetijstvo in iz nje k oblikovanju štirih temeljnih organizacij. Pomembno je, da so zahteve za reorganizacijo TOZD Kmetijstvo prišle iz baze in da reorganizacija ni bila sugerirana od kod drugod.

Samoupravno organiziranje temeljnih organizacij je potekalo brez motenj. Nove temeljne organizacije so sprejele svoje statute in na njihovi osnovi izvolile svoje samoupravne organe. Pri tem je seveda glavno vlogo odigral sindikat,

zlasti na področju evidentiranja delegatov delavskih svetov in njegovih izvršilnih organov.

Z reorganizacijo temeljne organizacije Kmetijstva pa se je reorganiziral tudi sindikat. Temeljni organizaciji Sadjarstvo-vinogradništvo ter Poljedelstvo-živinoreja, ki imata v svoji sestavi več osnovnih organizacij, sta formirali svoji konferenci, medtem ko imajo ostale temeljne organizacije le osnovne organizacije. Konferenci temeljnih organizacij Sadjarstvo-vinogradništvo ter Poljedelstvo-živinoreja ter osnovne organizacije TOZD Strojna postaja, Ribe, Gozdarstvo in delovna skupnost skupnih služb pa tvorijo konferenco delovne organizacije.

Pomembna akcija sindikata je bila tudi organizacija IV. vinogradniških iger Slovenskih goric in Haloz, katerih se je udeležilo 10 kmetijskih delovnih organizacij ali približno 350 tekmovalcev. Trenutno dela sindikat na evidentiranju delegatov temeljne in splošnih delegacij, katerih volitve bodo v prihodnjem letu. Še bi lahko našteali kakšno od opravljenih akcij sindikata, prav tako pa našteali naloge, ki so v smislu sprejetega akcijskega programa za izvajanje zakona o združenem delu še pred nami, zlasti s področja nagrajevanja po delu.

Vse osnovne organizacije se tudi že pripravljajo na svoje občne zbere, ki bodo predvidoma v decembru in januarju ter v tej zvezi evidentirajo nova vodstva sindikata.

KOMPENZACIJA ZA UMETNA GNOJILA SE BO IZPLAČEVALA ŠE DVE LETI

Osnutek zakona predvideva, da bodo 31. decembra 1979 ukinjene vse oblike regresa za umetna gnojila

Zvezni izvršni svet bo, po soglasju pristojnih republiških in pokrajinskih organov, predpisal natančne pogoje, po katerih bodo organizacije združenega dela lahko dobile kompenzacijo

Zakon o kompenzaciji proizvajalcem umetnih gnojil (dušikovih in fosfornih), ki je bil zaradi hitrejšega razvoja kmetijstva sprejet leta 1974, je veljal v tem letu in tudi v letu 1975. Kasneje je bil dopolnjen z določbami, ki so omogočale dajanje kompenzacije tudi za kalijeve umetna gnojila. Njegovo veljavnost so podaljšali v leto 1976 in v prvo polletje leta 1977.

Po dogovoru o razvoju agroindustrijskega kompleksa za obdobje od leta 1976 do 1980 je predvideno, da se kompenzacija v obliki regresa izplačuje še naprej. Postopno pa naj bi se zmanjševala in kot intervencijski ukrep ukinile 31. decembra 1979. leta.

Tak je tudi Osnutek zakona o kompenzaciji proizvajalcem umetnih gnojil in zagotavljanju sredstev za izplačevanje te kompenzacije (AS 551), ki ga je Zvezni izvršni svet poslal Skupščini SFRJ. Obravnava in sprejem tega zakona sodi v pristojnost Zbora republik in pokrajin.

KDO BO DOBIVAL KOMPENZACIJO?

Osnutek zakona točno določa, da bodo organizacije združenega dela, ki proizvajajo ali uvažajo umetna gnojila, dobivale kompenzacijo za prodana in dostavljena umetna gnojila v času od 1. julija 1977 do 31. decembra 1979. leta.

Glede na ugotovljene proizvodne cene umetnih gnojil, bo kompenzacija v letu 1977 znašala povprečno 20 odstotkov od te cene, prihodnje leto povprečno 14 odstotkov, leta 1979 pa povprečno 7 odstotkov. Po tem letu se kompenzacija ne bo več izplačevala.

Kompenzacijo za umetna gnojila obračunavajo in plačujejo organizacijam združenega dela po vsakem kilogramu aktivne hranljive snovi v posameznih vrstah umetnih gnojil. Izplačujejo jo proizvajalcem umetnih gnojil tudi po višini stroškov skladiščenja tega gnojila, kakor tudi organizacijam združenega dela, ki iz domače proizvodnje nabavljajo in skladiščijo gnojila v času, ko se ne uporabljajo v kmetijski proizvodnji.

Zvezni izvršni svet bo, po soglasju s pristojnimi republiški in pokrajinskimi organi, predpisal točne pogoje, kdaj bodo imele organizacije pravico zahtevati kompenzacijo. Določil bo tudi, katere organizacije lahko, na osnovi stroškov skladiščenja, dobijo kompenzacijo in kateri stroški se bodo računali v stroške skladiščenja.

SREDSTVA ZA IZPLAČEVANJE KOMPENZACIJE

Sredstva za izplačevanje zagotavljajo, kakor predvideva Osnutek zakona, republike in pokrajini s posebnim prispevkom, sorazmernim njihovem deležu pri zagotavljanju sredstev proraču-

TEKMOVANJE V ŠAHU

Ali je to še tekmovanje?

Za 7. november je bil ponovljen razpis tekmovanja v šahu med TOZD Kmetijskega kombinata Ptuj, ker je bil prvotno določeni termin preložen zaradi preslabše udeležbe. Takrat so za vzrok premajhne udeležbe navajali lepo, toplo vreme, ki so ga ljudje hoteli izkoristiti v druge namene.

Zato pa je tembolj čudna slaba udeležba na tekmovanju sedaj, v novembru, ko ni več kovanja, ne trgatve in ne nabiranja gob, pa je vseeno prišlo od šestih prijavljenih ekip Kooperacije, Farne prašičev, Tehnoservisa, Petovica, Ptujskih toplih in Skupnih služb le ena popolna ekipa in ena s tremi tekmovalci.

na federacije za tekoče leto. Za ta sredstva bo, kot je predlagano, poseben račun federacije pri Službi družbenega knjigovodstva Jugoslavije. Po soglasju s pristojnimi republiški in pokrajinskimi organi bo Zvezni izvršni svet predpisal način, pogoje in roke za izplačevanje teh sredstev.

Po predračunu za izplačevanje kompenzacij bo potrebno za obdobje med 1. julijem in 31. decembrom 1977 zagotoviti sredstva v višini 600 milijonov dinarjev.

Ker ni imelo nobenega smisla ponovno odlagati tega tekmovanja, se je odigral dvojboj, ki so ga dobile skupne službe z rezultatom 3 proti 1. Tako imata točke za skupno uvrstitev iz panoge šaha le skupne službe in Ptujске toplice, drugi pa so brez točk.

Rad bi opozoril, da ni nikomur zanimivo na tak način zbirati točk za skupno uvrstitev; pa tudi pokal, ki je prejet za tako tekmovanje, nima prave vrednosti, zato mislim, da je potrebno poiskati vzroke za tako neresnost. To, da nekdo pošlje že prijavljene ekipe na tekmovanje zato, ker je ekipa nekoliko slabša in ne more poseči po prvem mestu, je obsojanja vredno, saj je glavni cilj teh tekmovanj, ki jih organiziramo, rekreacija in medsebojno zblíževanje.

Imam vtis, da leži ponekod vzrok za neudejstvovanje ekipe v preslabem angažiranju referentov za rekreacijo pri TOZD, saj bi nekateri radi tekmovali, pa o tekmovanju niso pravočasno obveščeni.

Upam, da se bodo tudi osnovne organizacije sindikatov pozabavale s tem vprašanjem, da bo v bodoče tudi rekreaciji dan potreben poudarek in da tekmovanje dvatisočlanskega kolektiva ne bodo slabše obiskana kot proslavitev rojstnega dne kolega v službi.

M. J.

DELAJSKI SVET AGROKOMBINATA LENART

Na seji delavskega sveta Agrokombinata Lenart, ki je bila 18. novembra 1977 so bila sprejeta naslednja stališča:

— potrdi se periodični obračun delovne organizacije Agrokombinata Lenart za obdobje od 1. januarja do 30. septembra 1977:

porabljenia sredstva	80,359.328,06 din
dohodek	21,918.830,12 din
skupaj:	102,278.158,18 din
skupni dohodek vsega	2,074.750,10 din
razporeditev čistega dohodka	7,226.477,45 din
— razporeditev čistega dohodka za OD	14,061.742,30 din
— del čistega dohodka za stanovanjsko izgradnjo	11,729.132,10 din
— del čistega dohodka za druge namene v skupni porabi	211.135,70 din
— del čistega dohodka za poslovni sklad	430.000,00 din
— del čistega dohodka za poslovni sklad za hitrejšega razvoja	1,279.480,19 din
— del čistega dohodka za rezervni sklad	125.405,10 din
— del čistega dohodka za rezervni sklad	286.589,25 din
izguba:	
— TOZD poljedelstvo-živinoreja Lenart	991.064,28 din
— obrat kooperacija kmetijstvo	453.075,00 din

— sprejet je samoupravni sporazum o združevanju v Poslovno skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije. Za podpis tega sporazuma se pooblasti Jožeta Čeha, direktorja TOZD Sadjarstvo Selce;

— najame se investicijski kredit pri Kreditni banki Maribor v znesku 526.885,00 din za nakup zemlje, katero potrebujejo pri obnovah nasadov — sadovnjakov.

Kredit se najame po pogojih in obrestni meri, po katerih se odpravljajo ti krediti.

Pogodbo o najetu kredita podpisajo za to določeni podpisniki pri banki.

— odobri se 175.628,00 din lastnih sredstev za nakup zemlje pri obnovah sadovnjakov;

— najame se garancija na lastna sredstva pri Kreditni banki Maribor v znesku 175.628 din.

— Flori DELEJI iz Lenarta, poslovodkinji Gostišča Črni les TOZD Gostinstvo in trgovina Lenart se dodeli dvosobno stanovanje v Lenartu;

— Ljudmili ŠUMAN iz Zg. Žerjavc 37, knjigovodkinji v računovodskem sektorju Agrokombinata Lenart se dodeli stanovanje v Lenartu;

— sprejet je samoupravni sporazum o združevanju v Poslovno skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije. Za podpis tega sporazuma se pooblasti Jožeta Čeha, direktorja TOZD Sadjarstvo Selce;

— najame se investicijski kredit pri Kreditni banki Maribor v znesku 526.885,00 din za nakup zemlje, katero potrebujejo pri obnovah nasadov — sadovnjakov.

Kredit se najame po pogojih in obrestni meri, po katerih se odpravljajo ti krediti.

Pogodbo o najetu kredita podpisajo za to določeni podpisniki pri banki.

— odobri se 175.628,00 din lastnih sredstev za nakup zemlje pri obnovah sadovnjakov;

— najame se garancija na lastna sredstva pri Kreditni banki Maribor v znesku 175.628 din.

Pogodbo o najetu garancije podpisajo za to določeni podpisniki pri banki;

— imenoval direktorja razvojno tehničnega sektorja Branka Voljča in direktorja komercialnega sektorja Marjana Brgleza;

— obravnaval pritožbe, vlozene na sklepe o dodelitvi stanovanjskih posojil;

— potrdil sklep o ustanovitvi enot narodne zaščite v Kmetijskem kombinatu Ptuj;

— potrdil predlog, da kombinat podpiše dogovor o odplačevanju anuitet za izgradnjo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Vera Furek

— sprejel informacijo o uvajanju zakona o združenem delu, v pogledu organiziranosti in vzpostavljenosti dohodkovnih odnosov TOZD in med TOZD v KK Ptuj;

— imenoval direktorja razvojno tehničnega sektorja Branka Voljča in direktorja komercialnega sektorja Marjana Brgleza;

— obravnaval pritožbe, vlozene na sklepe o dodelitvi stanovanjskih posojil;

— potrdil sklep o ustanovitvi enot narodne zaščite v Kmetijskem kombinatu Ptuj;

— potrdil predlog, da kombinat podpiše dogovor o odplačevanju anuitet za izgradnjo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Vera Furek

— sprejel informacijo o uvajanju zakona o združenem delu, v pogledu organiziranosti in vzpostavljenosti dohodkovnih odnosov TOZD in med TOZD v KK Ptuj;

— imenoval direktorja razvojno tehničnega sektorja Branka Voljča in direktorja komercialnega sektorja Marjana Brgleza;

— obravnaval pritožbe, vlozene na sklepe o dodelitvi stanovanjskih posojil;

— potrdil sklep o ustanovitvi enot narodne zaščite v Kmetijskem kombinatu Ptuj;

— potrdil predlog, da kombinat podpiše dogovor o odplačevanju anuitet za izgradnjo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Vera Furek

— sprejel informacijo o uvajanju zakona o združenem delu, v pogledu organiziranosti in vzpostavljenosti dohodkovnih odnosov TOZD in med TOZD v KK Ptuj;

— imenoval direktorja razvojno tehničnega sektorja Branka Voljča in direktorja komercialnega sektorja Marjana Brgleza;

— obravnaval pritožbe, vlozene na sklepe o dodelitvi stanovanjskih posojil;

— potrdil sklep o ustanovitvi enot narodne zaščite v Kmetijskem kombinatu Ptuj;

— potrdil predlog, da kombinat podpiše dogovor o odplačevanju anuitet za izgradnjo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Vera Furek

SKUPNI DELAVSKI SVET KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

Skupni delavski svet je imel 31. 10. 1977 12. redno sejo, kjer je razpravljal in sklepal o:

— devet mesečnih rezultatih poslovanja TOZD v Kmetijskem kombinatu Ptuj ter jih v predlagani vsebini in obliki potrdil;

— sprejel informacijo o uvajanju zakona o združenem delu, v pogledu organiziranosti in vzpostavljenosti dohodkovnih odnosov TOZD in med TOZD v KK Ptuj;

DELAJSKI SVET »KOŠAKOV« MARIBOR

Na seji delavskega sveta »Košakov« TMI Maribor, ki je bila 10. novembra 1977 so bila sprejeta naslednja stališča:

— ustanovi se delovno mesto razsekovalec in oblikovalec II v pakirnici obrata I. Analitična komisija naj novo delovno mesto primerno oceni;

— na razpisano vodilno delovno mesto vodje tehničnega sektorja, se ponovno sprejme Nova Crnogorca. Zadolži se ga, da do 15. decembra 1977 izdela program dela tehničnega sektorja;

— kandidata za razpisano vodilno delovno mesto vodje komercialnega sektorja Marjana Pergerja se naj ponovno pokliče na razgovor, v katerem bo sodeloval poslovodni organ podjetja;

— Stane Vizovišek ostane vršilec dolžnosti vodje komercialnega sektorja do zasedbe delovnega mesta, o čemer mora razpravljati delavski svet na naslednji seji;

— izvršitev razpisa za vodilno delovno mesto vodje razvojnega sektorja se do 15. decembra 1977 preloži;

— v sklopu podjetja se ustanovi prodajalna št. 49 — Rače, Grajski trg 5. Kadrovsko-spolni sektor jo naj registrira pri Gospodarskem sodišču po veljavnih predpisih;

— potrdi se predlog kandidatne liste za delegate v skupščini splošnega združenja za kmetijstvo in živilsko industrijo pri Gospodarski zbornici Jugoslavije s pripombo, da se dodatno predlaga kandidata iz mariborske regije in sicer dr. Štefana

Baumana, direktorja AK Maribor;

— delavski svet soglaša za vlaganje 220 kilogramskih telet v nadaljnje pitanje, ob navedenih trenutnih tržnih cenah, ki znašajo 29 do 30 din po kilogramu žive teže;

— delavski svet soglaša, da znaša cena prirastka po kilogramu za rejca in organizatorja proizvodnje skupaj 22,30 din in to za vse prevzete pogodbene količine piščancev v storitvenem pitanju od 15. novembra 1977 dalje;

— ukine se delovno mesto evidentičar—knjigovodja kooperacije s polovičnim delovnim časom;

— ustanovi se delovno mesto knjigovodja kooperacije in obračuna prometnega davka;

— razširi se delovno mesto ekspeditorja v skladišču gotovih izdelkov s polovičnim delovnim časom, iz enega na dva izvrševalca;

— razširi se delovno mesto komercialni manipulant iz enega na dva izvrševalca s tem, da se ukine delovno mesto administratorke v obratu II;

— razširi se delovno mesto potnik-dostavljač v skladišču Slovenj Gradec iz dveh na tri izvrševalce;

— odobri se nabava računskega stroja za potrebe oddelka likvidature, ko bodo na razpolago amortizacijska sredstva za plačilo;

— potrdi se plačilo malic za 6 učencev Živilske poklicne šole Maribor po 400 din za dobo petih mesecev.

Danica Potočnik

Svet za družbeni standard Kmetijskega kombinata Ptuj

Na seji sveta za družbeni standard, ki je bila 21. oktobra 1977 so bila sprejeta naslednja stališča:

V razpravi o delovnem osnutku Skupnega samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka na osebne dohodke in sredstva skupne porabe delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti Skupnih služb združenih v KK Ptuj se oblikujejo naslednji sklepi:

1. V merilih za delitev čistega dohodka na osebne dohodke in skupno porabo se naj definira, da se sklad skupne porabe združuje v delovni organizaciji za sledeče potrebe delavcev, o katerih govori 173. člen:

— za razširitev in vzdrževanje objektov družbenega standarda,
— za regres za letni dopust delavcev in učencev v gospodarstvu,

— za nagrade delavcem ob delovnih jubilejih,

— za odpravnine delavcem ob odhodu v pokoj,

— za posmrtnine najožjim članom družine ob smrti delavca,

— za pomoč družinam umrlega delavca,

— za plačilo kolektiva zavarovanja delavcev,

— za solidarnostne pomoči, ki so skupnega pomena in

— za preventivno zdravstveno varstvo delavcem.

2. V osnutku sporazuma o delitvi čistega dohodka na osebne dohodke in skupno porabo se oblikuje poraba združenih namenskih sredstev za stanovanjsko izgradnjo in se še nadalje združuje v višini 8%. Osnova je bruto dohodek delavca. V merilih se naj posebej opredeli, da se razlika nad 6% namensko združuje za stanovanja za potrebe kadrov ter za obnovo in popravilo ter modernizacijo starega stanovanja sklada kombinata in delavcev.

3. Pri dodeljevanju posojil za gradnjo in nakup stanovanj je treba najti merilo lastne udeležbe ter namenskega varčevanja pri HKS kombinat, pri dodeljevanju družbenih stanovanj pa dopjevka v obliki posojila prošnjika za stanovanje oziroma delavca, ki mu bo stanovanje dodeljeno.

4. Merila za oblikovanje sredstev sklada skupne porabe ter namenskih sredstev za stanovanjsko izgradnjo naj verificirajo tudi družbenopolitične organizacije kombinata — konferenca OSS in konferenca ZK kombinata.

5. Na sklepe o dodeljenem ali neodobrenem posojilu za stanovanjsko izgradnjo, so na delavskem svetu vložili zahteve za varstvo pravic naslednji delavci: Irena Krajnc, DS skupnih služb Ivan Jurkovič, TOZD Farma prašičev

Marjana Jaušovec, TOZD Mlekarna

Jože Tišler in Kristina TOZD Gostinstvo »Haloški biser« Josip Matjašič, TOZD Petovia in kot ponovno prošnjo Franc Horvat, TOZD Kletarstvo »Slov. gorice«.

K pritožbam se pripravijo ob razložitve in se skupaj z njimi posredujejo delavskemu svetu kombinata.

6. Sprejme se sklep, da se sestavi jesenska prioritarna lista prošnjikov za stanovanja. V tej zvezi se imenuje komisija, ki si bo ogledala stanovanjske pogoje prosilcev za stanovanja ter jih točkovala.

Komisija je v naslednji sestavi:

— Rajh Aleksander, predsednik

— Gorjup Silva, Rebernak Silva

— delegat TOZD, kjer je prosilec zaposlen.

7. TOZD Ptujске toplice, se nakažejo dodatna sredstva v višini 70.000 din za vstopnice, ki so bile kupljene v aprilu letos. Tako znaša dokončen znesek 370.000 din za 37.000 vstopnic, ki se krije iz sklada skupne porabe.

NAGRADE SLIKOVNE KRIŽANKE

Rešitve slikovne nagradne križanke pošljite do 16. decembra 1977 na naslov:

UREDNIŠTVO NAŠE POTI
KMETIJSKI KOMBINAT
PTUJ MUZEJSKI TRG 2

Za pravilno rešitev križanke bodo razdeljene denarne nagrade:

1. nagrada v vrednosti 200 din
 2. nagrada v vrednosti 150 din
 3. nagrada v vrednosti 100 din
- Upoštevali bomo le pravočasno sprejete in čitljivo pisane rešitve.

Ugankarski slovarček

AGEN — glavno mesto francoskega departmaja Lot-et-Garonne s tekstilno industrijo

AKON — drug naziv za izraelsko luko Ako

ARSOV — makedonski politični delavec in narodni heroj (Ljupčo)

LARISA — mesto v grški pokrajini Tesaliji s tekstilno industrijo

MINDORO — rodovitna gozdnata otok v Filipinih z glavno lukco Calapan

OTARU — luka na japonskem otoku Hokaido, ribiško središče

PORENTA — odlična kranjska plavalka (Rebeka)

RAE — angleški polarni raziskovalec, ki je raziskoval področja na severu Amerike (John, 1813—1893)

REPIGA — drugo ime za rastlino stoklaso

SKELETON — nizke športne sanjle

TAINÉ — francoski filozof in kritik, učenec Comtovega pozitivizma (Hippolyte, 1928—1893)

TALODI — mesto v Sudanu pod goro Nuba

Kadrovske spremembe

»KOŠAKI« TMI MARIBOR

PRIŠLI V OKTOBRU 1977:

Zlatko Roškar
Marjan Lončarič
Marija Tibola
Josip Šrinjar
Štefan Klemenčič
Milan Lalič

ODŠLI V OKTOBRU 1977:

Adela Puhar
Alojz Perko
Martin Kovačič
Jože Novak
Ivan Čuček
Anton Hojnik
Alojz Borovnik
Drago Menhard

AGROKOMBINAT LENART

PRIŠLI V OKTOBRU 1977:

TOZD Gostinstvo in trgovina Lenart

Sonja Gomboc

TOZD Transportservis Lenart

Ivan Majer

TOZD Sadjarstvo Selce

Alojz Toplak

Delovna skupnost skupnih služb

Jure Travnekar
Bojan Peče

ODŠLI V OKTOBRU 1977:

TOZD Gostinstvo in trgovina

Lenart

Angela Raduha

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

PRIŠLI V SEPTEMBRU 1977:

TOZD Mizarstvo

1. Sonja Slana
2. Marija Kozel

TOZD Gostinstvo »Breg«

1. Ana Vidovič

TOZD Tovarna močnih krmil

1. Anton Božičko

TOZD Kletarstvo »Slov. Gorice«

1. Željko Kralj

TOZD Tehnoservis

1. Marta Sagadin
2. Vida Bratušek
3. Irena Rampre

4. Marija Frideršek
5. Terezija Kukovec
6. Tatjana Zupanič
7. Matilda Muraj
8. Majda Satler
9. Marjan Topolovec
9. Marjana Topolovec
10. Katarina Žgeč
11. Anica Frangež
12. Ljudmila Širec
13. Silva Meško
14. Marija Cvetko
15. Jožica Ketiš-Sijanec
16. Dragica Kores
17. Majda Zemljak

ODŠLI V SEPTEMBRU 1977

TOZD Mizarstvo

1. Sonja Slana

TOZD Farma prašičev

1. Štefanija Božičko

TOZD Gradbeni remont

1. Daniel Cvetko

TOZD »Haloški Biser«

1. Milivoj Jamnik
2. Avrelija Lampret
3. Valentina Murko
4. Marija Brečko

TOZD Kletarstvo »Slov. gorice«

1. Dragan Murko

TOZD Tovarna močnih krmil

1. Franc Voglar — upokojen

DS SS

1. Franc Žula

DE Podlehnik

1. Branko Duh
2. Daniel Satler

DE Pragersko

1. Edvard Tratnik

OB IZHODIŠČIH ZA OBČINSKI PRORAČUN VIŠJI DAVEK ZA VINO

Glede na izhodišča za oblikovanje splošne porabe občine Maribor za leto 1978, ki jih je na zadnji seji sprejel izvršni svet skupščine občine bo občinski proračun za prihodnje leto znašal okoli 248.000.000 din. Po teh izhodiščih prihodnje leto sistem občinskih dohodkov ne bo spremenjen. Narejeni bodo le manjši popravki davka pri posebnem občinskem prometnem davku od alkoholnih pijač, umetnih brezalkoholnih pijač in storitev, ki jih opravlja družbeni sektor. Zvišan bo davek za naravno vino od 1,5 na 2 dinarja. Ta davek je bil nespremenjen že pet let.

Nagradna skandinaviska križanka

				SESTAVIL EDI KLASINC	KOZEL	DRUGO IME ZA STOKLAGO	JUNAŠKI EP	PLEMENSKI VRAČ	TEKOVA NA ZEA NARKOZO	JAPONSKI DROBIŽ	ŠPANSKO MESTOV ANDA-LUZIJI	VAS PRI KRANJU							
				SLOVENSKI PEEENIK KOPELJE	D	R	E	Š	E	R	E	N							
				KOMET	R	E	P	A	T	I	C	A							
				POMNIK	S	P	O	M	E	N	I	K							
				PLASTIK	K	I	P	A	R	JOŽE LOGAR VRSTA METULJA	J	L							
				FRANCOSKI MESTO OB GARONNI	A	G	E	N	POČELO TADIZMA OTTO HAHN	T	A	O							
				PIJAČA IZ ZELIŠČ	Č	A	J	ORANJE LEVJE O-GLASANJE	O	R	PLEME, ROD	METER	M	FILMSKA GRAFIKA GARDNER	ZGODEN	ZIMSKI POTAV NA VEJAH	NIZKE ŠPORTNE SANI	ALBERT EINSTEIN	
				MESTO V JUŽNI TURCIJI	KONOP OŽA (MNOŽ.)	MARIBOR PEVEC KRATICA KNJIZNICE	A	R	H	A	R	MESTO V TESALIZI EVROPSKI VELETOK	L	A	R	I	S	A	
				A	V	N	O	J	GORDIJE (STOL 2234 OKSIDIRANJE)	K	A	R	A	V	A	V	K	E	
				D	R	O	G	O	Z	A	S	E	D	A	H	J	E	ODISEJEV OTOK	
29. XI. 1943 JAJCE	PRE-VRETEK	HAZARDNA IGRA	STOK GORSKI HRBET	J	A	V	K	ORJAŠKI KUŠARJI OTOK V FILIPINIH	V	A	R	A	N	I	AZIJCI (ZANIC-LJIVO)	PUBLICIST FINCI TOMISLAV NERALIC	E	D	I
DELITE-LESA ZA DOLOČENO DEJAVNOST	O	R	G	A	N	I	ŠUPAN POD FRANCOZI SARAJEVO	M	E	R	DOPIŠUJ V INAROPOT	PAVLE JULINAC	PERJE PRI REPI TERMIN	N	A	T	EUGEN TOMIC CERTI ORIS	E	T
HLADEN IN MOŠAN VETER	B	U	R	J	A	S	I	N	J	PRAZNINA	P	R	A	Z	N	O	Č	A	
FILMSKI IGRALEC GUINNESS	L	E	C	ZENSKO TME DEL SKELETA	J	A	N	J	A	VZMET-NICA STRUJ, NAPRAVA	J	O	G	I	GLAS PRI STRELI JOHN OSBORNE	P	O	K	
KRANJSKA PLAVALKA PORENTA	R	E	B	E	K	A	DEKLICA (LITER) REKLAMNI LISTIC	D	E	V	A	OZEMLJE, POKRA-JINA	K	R	A	J	I	N	A
FIGURA PRI ČETVORKI	A	T	E	GLMESTO NOR-VEŠKE	O	S	L	O	IVAN POTRČ	I	P	OMEJENI, NEUMEN ČLOVEK	GORA V GRČIJI LUKA NA HOKA IDU	A	T	O	S	DOPIŠUJ V NAŠO POT	29. XI. 1943 JAJCE
TATARSKI POGAVAR	K	A	N	PRI-SLIŽNO NAKAZA-NA POT	S	M	E	R	MESTO V SUDANU POD GORO NUBA	T	A	L	O	D	I				
				T	I	T	O	AMORETI PEVKA STEFOK	E	R	O	B	I	DOPIŠUJ V NAŠO POT					
				SIMBOL ZA NATRIJ	N	A	HRIŠ PRI BEGRADU KOŽNI IZPUŠČAJ	A	V	A	L	A	OSLA-BELOST	ANGLEŠKI POLJARNI RAŽISK (JOHN)					
				LUKA V IZRAELU (AKA)	A	K	O	N	NASILJE, STRAHO-VLADA	T	E	R	O	R					
				29. XI. 1943 JAJCE	ŠKROPINO ZA SADRNO DREVJE	SLOBODAN ANTIC SIRAGIJA VOĐA	S	A	PLOŠČATO ZDRA-VILO	OMOTI, ZAVITEK	ZDA (ORIG.) PANČEVO	U	S	A					
				SAMPIONI PRVAKI POŽA-REVAC	A	S	I	KANON ZDRA-VILNA RASTLINA	T	O	P	ZMRŽ-NJENA VODA NOBELIJ	L	E	D	MEJNA VREDNOST FUNKCIJE	SLADEK JUŽNI SRD	DOPIŠUJ V NAŠO POT	
				P	R	I	D	R	A	V	A	N	A	PEROCI TOVARNI V CELJU	E	L	A	ERŠKA BOGINJA MOJDESTI	
				O	B	R	A	M	B	O	OLUPEK TOVARNI V PTUJU	O	B	E	L	I	N	A	
				OLGA DELKERS	O	O	A	L	J	A	PODROČJE IMAMA LENNO-NOVA ZEJA	I	M	A	M	A	T		
				VISOKI GORSKI VRHOVI	S	T	E	N	E	ČISTA PRE-MOŽENJA 100 m ²	G	O	T	O	V	I	N	E	
				NEZNANKA V MA TEMATIKI	I	K	S	FRANC. FILOZOF HIPPOLYTE	T	A	I	N	E	VRSTA OGLJIKO-VODIKA	E	T	A	N	
				FRANC. FILMSKA IGRALECA MARIE-ET	T	A	MAKEDONSKI NARODNI HEROJ	A	R	S	O	V	HISA (ITALIJ.)	C	A	S	A		

NASA POT — Glasilo delovne skupnosti Kmetijsko prehrabentni kombinat s sedežem v Ptuj. Izdaja delavski svet SOZD. Ureja uredniški odbor: (AK Lenart) Leopold Hamersak, Mirko Bauman, Franc Kovačič; (AK Maribor) Rezika Sajovec, Zinka Berlič, Marjan Simon; (KK Ptuj) Silva Gorjup, Ciril Kolarič, Franc Tetičkovič; (TMI Košaki Maribor) Maks Budja, Jože Murko, Vekoslava Krašovec. Predsednik uredniškega odbora in odgovorni urednik: Franc Tetičkovič. Novinar: Mihaela Pišek. Tehnično uredil: Jože Vrabi, novinar v pokoju. Naklada 5.230 Izvodov. Tiska: Ptujška tiskarna Ptuj. Uredništvo: 62250 Ptuj, Muzejski trg 2, tel. 77351 (47). Rokopisov in slik ne vračamo. Oproščeno prometnega davka po mnenju Sekretariata za Informacije pri IS Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1975.